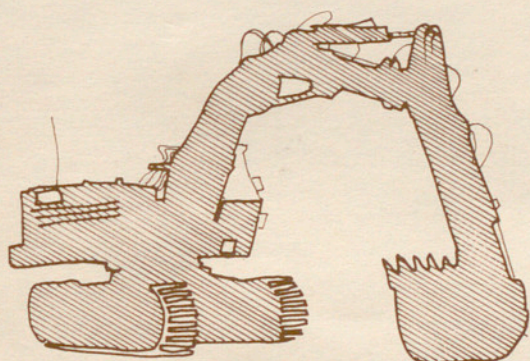
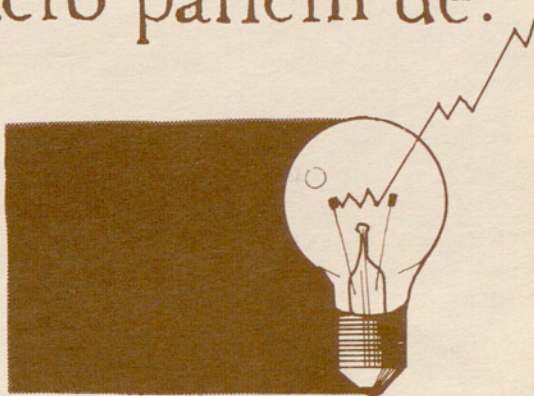




en aquest número parlem de:



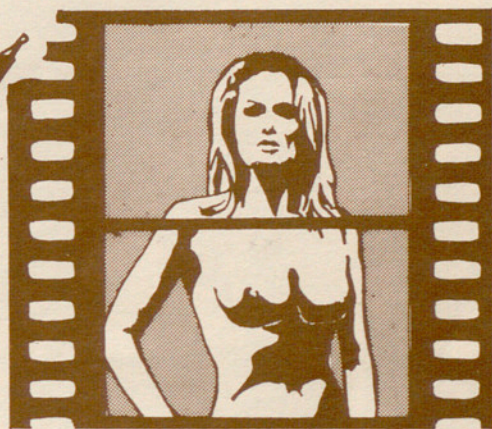
les obres de la nova depuradora.



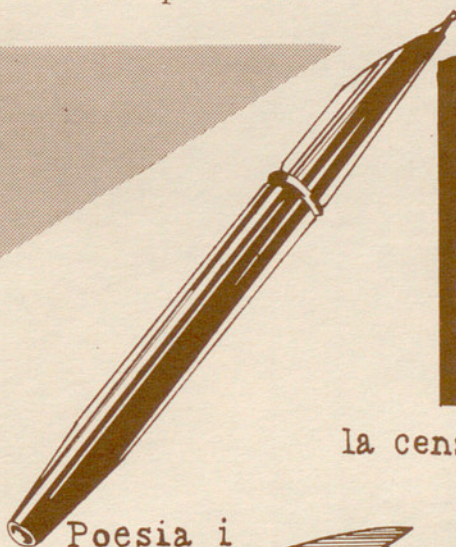
les puges elèctriques.



roda de
premsa a
l'ajuntament.



la censura durant el franquisme.



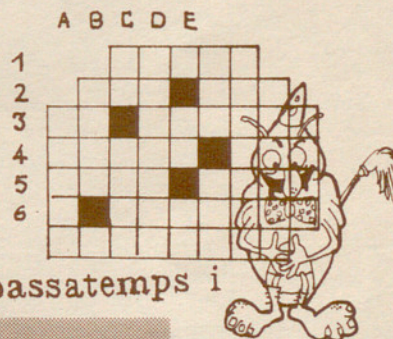
Poesia i
lletres.



Polònia.



ecologia.



passatemps i

trempera.

... i de molt més.

Zonnes

MARBRES



Dr. Rovira, 24 - Telèfon 32 06 49
SANT FELIU DE GUÍXOLS

Materials per a la Construcció

A. Descayre, s.a

Ctra. Girona, 76-88 - Tel. 32 09 45
SANT FELIU DE GUÍXOLS

PAVIMENTS I REVESTIMENTS NACIONALS I D'IMPORTACIÓ

Distribuidors de:

PORTLANCA
Amianto Cemento, Rocalla, S.A.
Forjados Roura Anglada, S. A. - Vich
Cementos Molins, S.A.-Molins de Rey



garden center costa brava



Tel. 83 04 62 - Ctra. Comarcal k. 25,7
de Girona a St. Feliu de Guixols
LLAGOSTERA (Girona)

Galeria d'Art

R. España

Exposició d'Olis

Obert tot l'any

Es fan marcs i miralls a mida



C/. Travessia Barceloneta, 16
Telèfon 32 28 45
SANT FELIU DE GUIXOLS

les cartes sobre la taula

Associació Amics de Sant Feliu «ES CORCÓ».

Agraïria la publicació d'aquesta carta a la vostra revista.

En primer lloc —aquesta és la primera vegada que m'adreço a vosaltres— voldria començar per felicitar a tot el col·lectiu de redacció per tot l'esforç que poseu en la vostra tasca, per tal de proveir la nostra vila-ciutat, d'una eina en la que tots els ciutadans, que així ho desitgem, puguem donar la nostra opinió.

Entro ara, en el motiu concret d'aquestes ratlles. En el n.º 13 corresponent al mes de gener d'enguany i en el treball intitulat «1982: què ens espera als ganxons?», hi trobem un resum del que han estat els dotze mesos anteriors i de les expectatives per a l'any 82. També les opinions dels quatre caps de llista dels grups polítics amb representació al nostre Ajuntament. L'amic Toni Dalmau, entre altres coses, fa una breu exposició del que pot ésser aquest any en el terreny cultural. Ens parla del teatre de la «Corchera», d'una possible organització a la ciutat italiana de Verbània, d'una Setmana Guixolensa, d'una recuperació del Festival Musical de la Porta Ferrada, tot això amb el possible ajut econòmic per part de la Generalitat, etc., etc. No cal però oblidar i això també és cultura —en el sentit popular que nosaltres els comunistes hi donem— els Carnestoltes, el Concurs de Flors —que mercès a la participació de les escoles, dels professionals i per damunt de tot els ciutadans, cada any té més ressò a la població i fora d'ella—, la Festa Major, amb els dies dedicats a la mainada, els balls al Passeig, el teatre a la Plaça de l'Ajuntament, el Concert de Sant Esteve, etc., i tota mena d'altres actes que depenen de la Delegació de Joventut i que per tant, no sóc jo qui he de parlar-ne.

El senyor Xargay, en aquest mateix número de la revista i en les seves declaracions, diu que per aquest any caldrà que els diners que es gastin es dediquin a coses que quedin permanents en el poble i no que se'n vagin en «solfa». Amic Xargay, jo també penso, que un bon pla d'inversions, per tal d'equipar la nostra població de molts serveis dels que es troba mancada, és del tot indispensable. En aquest sentit, ja fa temps que la minoria del P.S.U.C., d'acord amb els companys socialistes a l'Ajuntament, així va proposar-ho. Un altre dia parlarem del perquè, el pla d'inversions no s'ha tirat endavant.

Imagino i crec no equivocar-me, que quan el Tinent d'Alcalde Xargay, diu «solfa», es refereix precisament als diners que es destinen a cobrir les despe-

ses que generen els actes que programa la Regidoria de la que jo en sóc responsable. Aquesta Regidoria, creu que no és llençar els diners públics, destinar unes pessetes amb la finalitat de posar a l'abast de tots els ciutadans, un seguit d'actes que permetin i facin arribar a la població la música, el teatre i espectacles de caire popular, per tal de fer conèixer a tothom, això que no tan sols en diem, sinó que és cultura i que durant molts anys ha estat patrimoni d'una minoria. També és conscient aquesta Regidoria, que la participació no s'assoleix de cop i volta, sinó amb la constància i perseverància en el treball. Per tot el que antecedeix, la Regidoria encarregada de Festes i Exposicions, entrarà propostes, per tal de continuar, millorar i si és possible fins i tot ampliar, tot el que fins ara s'ha fet. Després, els que formen part de la Comissió Municipal Permanent ja us cuidaren d'aprovar-les o desestimar-les. D'aquesta manera el poble podrà ser sabedor de qui són els qui estan per la «solfa» i qui són els qui es troben a l'altra banda. A mi em sembla que el poble ja ho ha demostrat amb la participació, en totes les coses que es vénen organitzant.

Moltes mercès, amics d'«ES CORCÓ».

Endavant i bona feina!!

Consellera Delegada de Festes i Exposicions d'aquest Ajuntament
CARME AYATS i DEVESA

Sr. Director:

Abans que res li agraeixo la inserció de la present en aquesta revista de la seva direcció, que em permet utilitzar aquesta secció per a donar a conèixer una entitat de nova creació a la nostra ciutat.

Es tracta del recentment creat «Radioclub Guixols», entitat cultural, que com el seu nom indica, agrupa els radioaficionats de la nostra ciutat, així com els de les poblacions veïnes de Castell-Platja d'Aro, Santa Cristina d'Aro, Llagostera i Tossa de Mar.

De manera semblant a d'altres radioclubs ja en funcionament, el recentment fundat, pretén la reunió i la mútua ajuda i col·laboració entre els radioaficionats que desitgin ser-ne membres, promocionar l'interès per aquesta afició, així com facilitar els possibles «radiopites» els tràmits a seguir per a obtenir l'oportuna llicència oficial.

Entre les seves activitats es poden destacar l'organització de concursos, diplomes i targetes especials, la ja esmentada de mediador entre el futur aficionat i l'Administració i en especial posar a l'abast dels seus socis l'ús d'aparells transmissors, bé per a realitzar les necessàries pràctiques prèvies a l'examen, bé per a suplir la carència, voluntària o forçosa, de tals aparells a casa dels socis. Una altra de les seves futures activitats consistirà en l'establiment, d'acord amb l'Organisme competent, d'una Xarxa de Protecció Civil, amb els indubtables beneficis que això pot reportar a la nostra ciutat i comarca.

I finalment, destacar l'àrdua tasca que representa per a l'esmentat radioclub aconseguir un local social, del que encara no es disposa malgrat les diverses, però infructuoses, gestions.

Agraint-li la seva atenció,

EA3BOW

NOTA DE LA REDACCIÓ:

Saludem el naixement de la nova entitat que indubtablement cobrirà un buit fins ara existent a la nostra ciutat, a la vegada que els desitgem un èxit total en la seva tasca. Molta sort.

Col·lectiu de Redacció ES CORCÓ

Sabem de bona font que degut a la proliferació cada cop més abundant de cristians pecadors, s'ha hagut de reemprar la tasca d'ampliació de les dependències Infernals, S.A., donat que les ànimes amb etern càstig es trobaven infracomunament estibades.

Les esmentades obres seran la construcció d'una gran sala quadrada de capacitat suficient per a les actuals necessitats.

La novetat més curiosa d'esmentar, és la substitució dels antics càstigs, com eren el foc cremador, els fuets de nou cues, les rodes de turment, etc., tant en desús en els nostres dies, per un programa de F.M. de 24 hores ininterrompudes a càrrec del Cotorrita López.

Gran idea.

BARÓ DE SINOJUB



NOTA DE LA REDACCIÓ

És norma corrent entre tots els mitjans informatius publicar les cartes dels lectors. Nosaltres ho venim fent, així com també, respectem el secret de la identitat de l'autor que no desitgi donar-la a conèixer. Malgrat tot, cal adjuntar a la carta la identificació completa de l'autor: Nom, D.N.I., adreça i telèfon. Altrament, no podem publicar els escrits, per raons òbvies.



ANTIGUITATS
— | —
SALA D'ART

La
Rosella

Carrer Maragall, 24
Telèfon 32 29 82
ST. FELIU DE GUÍXOLS



Stylo, s.l.

Pintura - Decoració

Cervantes, 26 - Tel. 32 16 41
Sant Feliu de Guíxols

FUNERARIA GANDOL

Regentada per Victòria Casellas

Telèfon: **32 00 28**
(Dia i nit)

CARRER MAJOR, 5

CLIMATIC

Reparació d'electrodomèstics
Instal·lacions de: Gas domèstic / Industrial
Gas-Oil estufes / Calefacció

St. Domènec, 169 Avda. Catalunya, 46
Telèfon 32 01 76
SANT FELIU DE GUIXOLS (Girona)

JOYEN

TALLER JOIERIA

— :: —
REPARACIÓ DE JOIES, COL·LOCACIÓ DE
BRILLANTS, PERLES O PEDRES PRECIOSES,
NOUS DISSENY, ETC...

— :: —
EN EL CARRER ZORRILLA N.º 20
DE SANT FELIU DE GUÍXOLS
TEL. 32 22 91



Restaurant

Les Graelles

Obert tot l'any

Telèfon (972) 83 72 93
SANTA CRISTINA D'ARO (COSTA BRAVA)



viatges
bravatuir

G.A.T. 310

Lloguer d'autocars de 25 a 60 places
Excursions, Clubs, Col·legis

Rambla Vidal, 16 - Telèfon 32 18 05
SANT FELIU DE GUIXOLS

Perfumeria Adela

Claret, 2 SANT FELIU DE GUIXOLS



Publicació Ganxona

Any II - n.º 14 - Març 1982 - Sant Feliu de Guíxols

PREU: 100 Pts.



PUBLICACIÓ GANXONA

Edita: Associació Amics de Sant Feliu «ES CORCÓ»
Redacció: Sant Ramon, 65

COL·LECTIU DE REDACCIÓ:

Antoni Agustí
Josep Cullell
Joan Cullell
Eugènia Cros
Antoni Dalmau
Joan Ferrer
Narcís Franquesa
Miquel Massallé
Emili Massallé
Josep Muñoz
Carles Piqueras
Núria Pujol
Martí Rondós
Tomàs Rosés

Imprimeix: Gràfiques Bigas
Dipòsit Legal: GE-580-1980

Els articles signats reflexen únicament l'opinió dels seus autors i no són necessàriament assumits pel col·lectiu de redacció.

sumari

LES CARTES SOBRE LA TAULA	Pàgina 3
EDITORIAL	Pàgina 7
DEL POBLE	
Bon ritme a les obres de la depuradora	Pàgina 9
La Sanitat a Sant Feliu de Guíxols	Pàgina 10
Notícies	Pàgines 11 i 12
El dit a l'ull	Pàgina 12
OPINIÓ	
Polònia des d'un racó de món	Pàgina 13
Un vol per plaça i carrer avall	Pàgina 13
D'ABANS	
Associacions Obreres. La llarga i conflictiva vaga del 1900	Pàgines 14 i 15
NO VE D'UN PAM	
Roda de premsa a l'Ajuntament amb Ricard Pié	Pàgines 16 i 17
PÀGINA VERDA	
Darrera puja de les tarifes elèctriques	Pàgina 18
L'estratègia ecologista a Europa	Pàgines 18 i 19
LLETRES	Pàgines 20 i 21
CINEMA	
La censura durant el franquisme	Pàgs. 22, 23, 24 i 25
TREMPERA	Pàgines 26 i 27
CORCOGRAMA	Pàgina 30
La portada és de CARLES PIQUERES	

en aquest número parlem de:



les obres de la nova depuradora.



les pujes elèctriques.



roda de premsa a l'ajuntament.



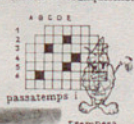
la censura durant el franquisme.



Polònia.



ecologia.



passatemps i trempera.

... i de molt més.

Per les vacances de
Setmana Santa
no es quedi a casa
li suggerim entre d'altres viatges:

Avió més Hotel:

Mallorca una setmana - mitja pensió	des de 11.200 pts.
Canàries (Comb. 2 illes) quinze dies-pen. cta.	des de 34.225 »
Atenes una setmana	des de 38.250 »
Londres una setmana	des de 29.700 »
Madeira hotel gran luxe - pen. cta. - set dies	des de 54.875 »
Moscou - Leningrad nou dies	des de 87.300 »
Tailàndia deu dies	des de 91.100 »
Japó quinze dies	des de 211.300 »
Ski a la Baqueira una setmana	des de 16.100 »
Ski als Alps quinze dies	des de 23.705 »

En Autocar:

París cinc dies	des de 22.900 »
Castells del Rin/Selva Negra nou dies	des de 55.200 »
Portugal set dies	des de 35.400 »

Per Mar:

Eivissa dues nits	des de 6.210 »
Creuer per Grècia, Israel i Egipte deu dies	des de 78.000 »
Creuer pel Caribe nou dies	des de 141.000 »
Creuer pel Mediterrà una setmana	des de 49.000 »

Visiti'ns i li donarem més opcions - Estem al seu servei



Wagons-lits Viajes

LA MAYOR ORGANIZACION MUNDIAL DE VIAJES

GAT - 5

Rutlla, 1 - Telèfons 32 03 92 - 32 07 90 - Telex 57 347 WALI E
SANT FELIU DE GUIXOLS

editorial

La polèmica encetada al voltant de l'escut heràldic de la Ciutat i el protagonisme esmerçat per l'Ajuntament de Girona en proclamar-se «Capital de la Costa Brava» (declaracions del Sr. Nadal a Rodatur), són símptomes de la crisi generalitzada d'identitat que està fent presa a Sant Feliu de Guíxols.

La confecció del «Reglament d'Honors i Distincions» ha obligat l'Ajuntament a homologar oficialment l'Escut d'Armes de Sant Feliu (veieu l'article de Lluís Esteva al número 13 d'ES CORCO). Quan el problema és homologar l'escut més antic conegut, tal com deia la Reial Acadèmia de la Història i com diu l'Institut d'Estudis Catalans, heus ací que se'n fa un problema objecte de discussions «bizantines» i propi de polítics posats de sobte a historiadors. Es manipula, en benefici propi, el sentiment religiós i la bona fe de la població utilitzant-los com a «cavall de Troia» que faciliti el retorn del poder als «de sempre».

Unes declaracions que hom podria qualificar de ridícules fetes pel batlle de Girona sobre la capitalitat de la Costa Brava, han servit perquè un grup minoritari de nostàlgics de l'antic règim aprofiti i surti del discret anonim que havien adoptat d'ençà del 1977. Utilitzant les facilitats que els ofereix una certa premsa per a multiplicar la potència de la seva veu, es presenten disfressats amb la careta de «ciudadà exemplar mantdelatradició els bons costums i disposat a tot per la ciutat» alguns dels qui foren responsables de les més grans aberracions urbanístiques que avergonyiren la ciutat i l'han situada a frec de fallida i de mort per inanició, que això és un mal que patim ara però que ve de lluny.

És ben trist que es perdin hores i hores discutint sobre la validesa o no validesa d'uns signes heràldics pertanyents a societats feudals que hom creia definitivament periclitades i s'oblidin de la discussió oberta, franca i transparent dels grans problemes que afecten la nostra societat post-industrial.

Temes com ara la sanitat, el pla d'ordenació, el govern local i municipal, la situació econòmica de la ciutat, el desgavell comptable de l'ajuntament, les perspectives de futur de la ciutat, la manca d'instal·lacions i equipaments culturals i esportius, la grandiosa i flagrant manipulació del tema de l'aigua, l'estafa que s'està preparant a les nostres espatlles i que pot costar-nos mil vuit-cents milions de pessetes que hauran de sortir de la butxaca dels consumidors d'aigua de la Costa Brava, la possibilitat que el preu del metre cúbic arribi a costar-nos cent cinquanta o dues-centes pessetes en un termini que pot ser molt curt. Aquests són temes que mereixen que la gent es preocupi, prengui partit, discuteixi, posi sobre la taula la responsabilitat de les nostres autoritats, col·loquin a qui ho mereixi de cares a la paret, es manifestin, en fi, els qui estimen la ciutat.

No és just que s'intenti distreure l'atenció del poble guixolenc amb problemes marginals, torejant-lo de manera indigna i enganyosa, quan n'hi ha tants d'altres que requereixen un tractament ràpid, eficaç i valent.





del poble

BON RITME EN LES OBRES DE LA NOVA DEPURADORA

Segueixen a bon ritme les obres de construcció de la depuradora intermunicipal de Castell-la Platja d'Aro, Santa Cristina i Sant Feliu. Donat l'estat avançat de les obres, és possible que la depuradora pugui entrar en funcionament el febrer o el març de l'any que ve, és a dir unes setmanes abans del que preveu el termini d'execució (abril del 83).

Aquestes darreres setmanes han continuat les obres a la planta depuradora situada molt a prop de Castell d'Aro i també a la nostra ciutat s'ha procedit a la col·locació de les canonades que a través del Passeig i de la Carretera de Palamós portaran les aigües residuals fins a la depuradora. La canonada que travessa el Passeig, connecta amb la zona del moll on més endavant s'hi alçarà una central de bombeig que impulsarà les aigües fins a dalt de la Carretera de Palamós. Des d'allà, i a través d'una canonada que passa per sota el camí de l'antiga via del carrilet, les aigües residuals de Sant Feliu baixaran aprofitant el desnivell del terreny, fins l'estació depuradora de Castell d'Aro.

Per altra part, la canonada de la Platja d'Aro ja porta temps instal·lada i a Santa Cristina no ha estat necessari portar a terme cap obra donat que s'aprofitarà la canonada que tot passant pel marge esquerre del Ridaura porta les aigües residuals de Santa Cristina fins a l'altura de Can Ramot (Castell d'Aro). Precisament fa cosa de cinc anys, aquesta canonada

fou motiu de polèmica ja que poc després d'ésser construïda, la Taula Democràtica de Santa Cristina va denunciar un seguit d'irregularitats en l'obra. Entre altres coses es va dir que els tubs que formen la canonada no estaven degudament engalzats, per la qual cosa les aigües residuals sortien de l'esmentada canonada i abocaven en el Ridaura. A resultes d'aquestes denúncies l'anterior Ajuntament de Santa Cristina es va veure obligat a fer algunes obres de millorament. Obres que segons sembla no han resultat del tot suficients ja que quan plou encara es produeix en alguns indrets la fuga d'aigües residuals (sembla ser que la zona de Can Ramot és una de les més afectades). Fonts consultades per ES CORCÓ han declarat que el fet que es produeixin aquestes fugues és degut a dos factors: la deficient impermeabilització dels tubs i el pas d'aigua de pluja per una canonada que tan sols pot ser utilitzada per aigües residuals.

Malgrat aquesta problemàtica, el projecte de construcció de la depuradora no té en compte la possibilitat de canviar la canonada de Santa Cristina.

400 MILIONS DE PESSETES

Les obres de construcció de la depuradora es van iniciar el 17 de juny de l'any passat i formen part del Pla d'Infraestructura de la Costa Brava. Estan promogudes a través del Consorci de la Costa Brava pels municipis de Sant Feliu,



Santa Cristina i Castell-la Platja d'Aro. La direcció és a càrrec de la Confederació Hidrogràfica del Pirineu Oriental.

El cost total de les obres és de 400 milions de pessetes, dels quals, l'Estat n'aportará 260 i el Consorci els 140 restants.

Per a la construcció de les obres es van presentar nou pressupostos i després d'ésser estudiats pel MOPU (Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme) es va decidir concedir l'obra a l'empresa ACSA (Auxiliar de Canalizaciones, S.A.). Aquesta mateixa empresa és la que ha realitzat les depuradores de Tossa, Portbou i Colera.

Des de l'inici de les obres, estan treballant en la depuradora una plantilla de trenta homes.

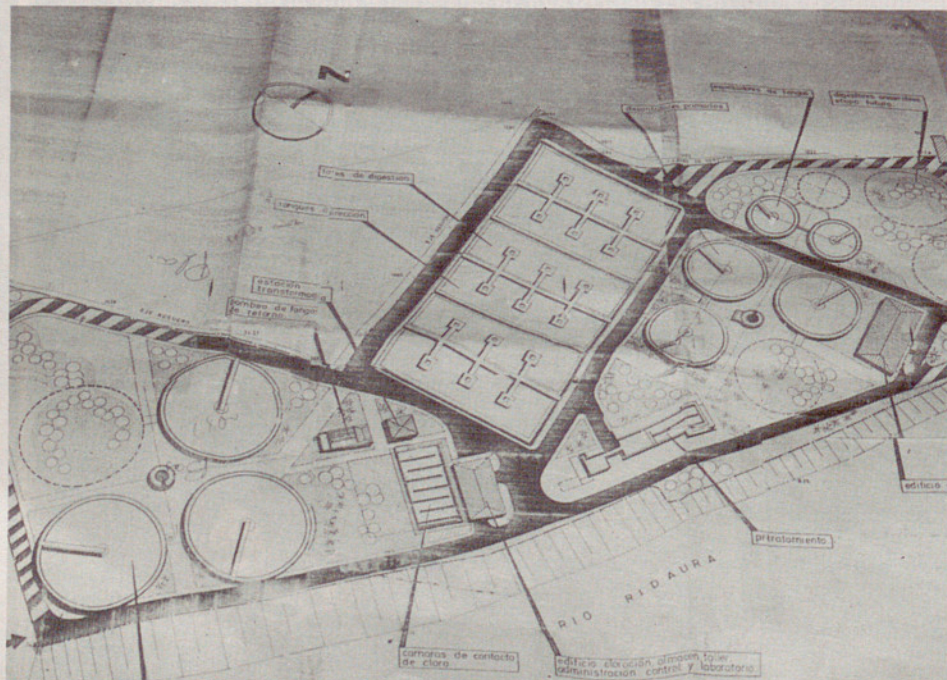
UN CABAL MAXIM DE 2.596 m³/h

El projecte d'obres preveu que hi haurà tres centrals de bombeig situades una a Sant Feliu, l'altre a Sant Pol i la tercera a la Platja d'Aro. Aquestes centrals impulsaran l'aigua fins a una quarta situada en el cap de la depuradora.

Dins la depuradora, les aigües residuals seran tractades per un sistema de fangs activats, digestió aeròbia i secat mecànic.

Després d'això, l'aigua podrà ser aprofitada per al consum domèstic.

La nova estació depuradora servirà una població de 170 mil habitants i el cabal màxim a tractar serà de 2.596 m³/hora.



ANTONI DALMAU



LA SANITAT A SANT FELIU DE GUÍXOLS

En el nostre número anterior vàrem publicar una taula rodona sobre el tema de la SANITAT a casa nostra. Tot lamentant que en aquella ocasió U.G.T. no hi fos present, publiquem ara el breu estudi que sobre aquest interessant tema ens ha fet arribar l'esmentat sindicat.

La Unió General de Treballadors, com a socialistes, pensem que la riquesa més gran d'un poble és que els seus homes i dones estiguin sans.

I pensem que un dels drets més importants i que més hem d'exigir és el d'una sanitat que estigui realment al servei del poble.

En aquest breu estudi que hem realitzat sobre la Sanitat, podem veure que els equipaments sanitaris a la nostra Comarca i Ciutat, presenten uns dèficits alarmants.

La mortalitat a la nostra comarca —i aquesta sí que és una dada impressionant— és superior gairebé en dos punts a la mitjana catalana.

També convé destacar que entre les zones pitjor situades pel que fa a la dotació de llits a Catalunya, es troba el Baix Empordà, tenint 2'2 llits per mil habitants, mentre el conjunt de Catalunya és de 5'8 llits, i als països d'Europa tenen una taxa de 10 llits per mil habitants.

Això vol dir que el conjunt del sistema sanitari del Baix Empordà és encara més deficient que el de les altres zones.

A QUANTES PERSONES HA D'ATENDIR LA SEURETAT SOCIAL A SANT FELIU DE GUÍXOLS?

Sabem que el nombre de «cartilles», o sigui de persones assegurades a casa nostra és, aproximadament de 7.000.

Aquestes 7.000 cartilles, volen dir que el nombre de beneficiaris (dones, fills, etcètera) de la Seguretat Social a Sant Feliu és aproximadament de 14.000.

QUANT ENS COSTA LA SEURETAT SOCIAL?

De cada treballador que guanyi 35.000 pessetes (podria ser el terme mig de salari, i, si és més alt, es paga, per tant, més) es paguen a la Seguretat Social:

— Descomptades al treballador, 5'61%: 1.963 ptes.

— Cotitza l'empresa, 32'29%: 11.301 pessetes.

Total mensual: 13.264 ptes.

Els diners que paga l'empresa, de fet, les paga el treballador, ja que el que fa l'empresa és pagar-ho directament a la Seguretat Social, però l'empresari compta que el treballador li «costa» el sou més la S.S. que li paga.

Total, que fent comptes, a Sant Feliu, amb les 5.500 cartilles (1) paguem a la Seguretat Social:

5.500 cartilles a 13.264,- ptes. mes, 72.952.000'- ptes./mes i aquesta quantitat, per dotze mesos 875.424.000,- pessetes/any

SITUACIÓ SANITÀRIA ACTUAL

Sector públic:

Ambulatori de la Seguretat Social.
Servei d'Urgències de la S.S.
Serveis Sanitaris Municipals.
La Caritat.
Hospital Municipal.

Sector privat:

Consultori privats de metges, practicants, analistes, odontòleg, tocòleg, pediatria, etc...

UN INTERROGANT

Per a tots, o millor dit, per a una gran majoria de ganxons, ens és un autèntic interrogant quin és el contracte o els «tractes» que hi ha entre l'hospital i el Servei d'Urgències.

L'Hospital és una entitat pública municipal de beneficència, que és regit per un patronat, essent-ne l'alcalde el president nat.

Per això gosem preguntar:

—Quin són els tractes i compromisos amb els Serveis d'Urgències de la S.S., i els metges privats, que presten els seus serveis en aquest centre?

—Per què sempre hi ha hagut una nebulosa, que ha impedit conèixer clarament el contingut dels compromisos establerts?

Pensem que aquestes preguntes és urgent que siguin aclarides de forma pública. Calen les coses clares.

SECTOR PÚBLIC

El sector públic, és per a la U.G.T. prioritari, i en sanitat encara més.

La sanitat està pagada amb diners públics, de tots, i no obstant el seu funcionament, com un vertader servei públic és molt lluny de ser realitat.

A la nostra Ciutat aquesta situació de deixadesa està molt agreujada.

Intentarem ara, analitzar cada un dels aspectes de la sanitat pública a Sant Feliu de Guíxols.

AMBULATORI DE LA SEURETAT SOCIAL

QUINS SERVEIS COBREIXEN?

— Han de donar assistència sanitària a tots els malalts assegurats i beneficiaris de la S.S., que vagin a l'ambulatori durant les hores de recepció, al metge que tenen assignat a la «cartilla».

— Han de desplaçar-se al domicili de l'assegurat en cas que aquest estigui impossibilitat per anar a l'ambulatori.

— Han de donar i controlar les altes i les baixes del treball.

QUINS PROBLEMES HI VEIEM ACTUALMENT?

— Que els ambulatoris no fan una funció sanitària de prevenció de malaltia o d'assistència primària.

— Que si algú es trenca el braç, pot triar entre anar-se'n a Girona (amb taxi pagat per la S.S.) o bé esperar l'endemà, amb una bona dosi de calmants, que el curi el traumatòleg.

— Que a l'ambulatori no hi ha aparells per a donar una bona assistència sanitària als malalts assegurats a la S.S.

— Que la llei prohibeix als metges de tenir aconducats que paguen una quota al mes, a les mateixes persones que tenen a les llibretes de la S.S., i en canvi això és normalíssim a casa nostra.

— Que una sanitat al servei del poble, no pot funcionar mentre els metges facin un «super-pluriempleo». Alguns dels metges que treballen i cobren de la S.S., fan també medicina privada en el seu consultori, fan medicina hospitalària, tenen aconducats, etc..., i el dia encara té 24 hores.

— Que l'atenció als malalts és deficient, es fa cua, s'explica un cas, es rep una recepta i te'n vas; a tot estirar t'envien a Girona a un especialista.

— Que a vegades es canvia el metge de l'assegurat, i aquest no se n'assebenta.

— Que la molt freqüent manca d'història clínic, fa que en cas de canvi de metge, el nou no sàpiga res dels malalts que hi ha al poble.

— Que la centralització provincial provoca pèrdues de jornals i viatges excessius.

SERVEI D'URGÈNCIES DE LA S.S.

QUINS SERVEIS COBREIXEN?

— Han de donar assistència d'urgència a tots els malalts assegurats a la S.S. i que vagin al Servei d'Urgències amb la «cartilla» a les hores establertes, i els festius les 24 hores.

— Han de donar assistència sanitària d'urgència a tots els malalts assegurats a la S.S., i que impeditos per anar a l'hospital els reclami des del domicili, a les hores establertes a l'horari i els festius les 24 hores.

PROBLEMES QUE HI VEIEM ACTUALMENT.

— Que al Servei d'Urgències no hi ha aparells per a donar una bona assistència sanitària.

— Que en el «llistín de telèfons», no es troba el telèfon d'Urgències.



del poble

— Que no hi ha un fitxer dels assegurats a la S.S.

— Que si tenim en compte, que en cada «cartilla» hi ha dos o tres beneficiaris, en algun cas d'urgència algun d'aquests beneficiaris es troba sense cartilla.

SERVEIS SANITARIS MUNICIPALS (A.P.D.)

Els professionals (metges, veterinaris, farmacèutics, etc.) de l'assistència pública domiciliària (A.P.D.) estan pagats per l'Estat i ocupen places en Municipis, prèvia oposició.

QUINS SERVEIS COBREIXEN?

— Funció benèfica-assistencial a favor de residents i transeünts pobres.

— Funció de Sanitat PREVENTIVA: prevenció i defensa de la salut pública, especialment vacunacions i estadístiques sanitàries.

— Certificació de defuncions, reconeixement de «quintos», etc.

— Inspecció mèdico-escolar.

— Inspecció sanitària d'habitatges.

— Inspecció sanitària dels establiments públics, mercantils o industrials.

PROBLEMES QUE HI VEIEN ACTUALMENT.

— On exerceixen els professionals d'A.P.D. i serveis sanitaris municipals a Sant Feliu? Quins dies i quins horaris fan?

— La veritat és que no es veu o coneix la feina que fan i que tenen encomanada. Per exemple, què es fa com a medicina preventiva, a part de les regulars vacunacions fixades per Sanitat?, i no coneixem que es realitzi la inspecció mèdico-escolar.

— S'hauria de revisar el padró de beneficència. Saben, les famílies pobres, que acollint-s'hi assoleixen uns avantatges?

— En el referent al certificat d'habitabilitat, que se'ns exigeix, per exemple, per a posar el llum a una casa, veiem que és un pur tràmit burocràtic que només serveix per a pagar. No es fa cap mena de revisió de condicions sanitàries dels habitatges.

SITUACIÓ HOSPITALÀRIA

La situació hospitalària a la nostra ciutat, no pot ésser més deficient, especialment en el sector PÚBLIC, que és el que realment interessa. Només una política centralista com la que s'ha portat al nostre país, permet que malgrat els quasi 14.000 beneficiaris de la S.S., tinguem una dotació de llits més baixa que les altres zones.

Nombre de llits PRIVATS: CAP.

Nombre de llits de la S.S.: CAP.

Nombre de llits de BENEFICÈNCIA: els 60 de l'hospital, i amb 60 de l'asil, dels quals, una majoria són per a residència de vells.

QUÈ SUPOSA AIXÒ?

Que per a qualsevol cosa... a Girona!... sempre que hi hagi lloc, i no hagi d'esperar setmanes i setmanes; i és per això que demanem:

— A INSALUD: que Sant Feliu, amb quasi 14.000 beneficiaris NECESSITA un hospital ben dotat d'equipaments i serveis necessaris per a possibilitar una correcta assistència hospitalària a la nostra ciutat; la creació a Sant Feliu d'un ambulatori. Que es cobreixin els camps de GERIATRIA i REHABILITACIÓ.

— A L'AJUNTAMENT: que si vol defensar els interessos dels ciutadans de Sant Feliu, la major part d'ells treballadors, i com a responsable de l'hospital municipal, iniciï un debat en profunditat sobre el tema.

De tot el que hem anat dient en aquest estudi, es desprèn clarament la necessitat d'un control de la Seguretat Social, per la qual cosa nosaltres proposem la creació immediata d'un CONSELL DE SALUT LOCAL, que podria estar format per un grup ampli de representants dels sindicats, partits, associacions de veïns i treballadors de la sanitat (metges, A.T.S., etcètera).

La tasca d'aquest Consell seria: control de la gestió de les dependències de la S.S. a Sant Feliu (Ambulatori, Servei d'urgències, necessitats de personal, etc.). Adequació de la beneficència pública. Estudi i debat sobre un futur Hospital o Ambulatori per a Sant Feliu i participació en tot el procés.

En aquest breu estudi volem remarcar que hi ha uns drets fàcils d'usar, i que per una manca d'informació es dificulta la utilització dels següents documents:

— CARTILLA SANITÀRIA DE L'EMBARASSADA.

Va entrar en vigor el gener de 1979, i es tracta d'un petit quadern en el qual consten les dades de la gestant i dels metges.

Per a obtenir-la, es pot dirigir a qualsevol dels serveis de Tocologia de la S.S., on s'entrega de franc.

— CARNET DE LA SALUT.

Va entrar en vigor el desembre de 1980. Ha estat elaborat per la Societat Catalana de Pediatria i promulgada pel Departament de Sanitat i Assistència Social de la Generalitat. També es tracta d'un petit quadern on el pediatra fa constar tota l'evolució del nen.

Aquest quadern s'aconsegueix quan s'inscriu el nou nat al Registre Civil, i s'entrega de franc.

Sobre aquest últim document lamentem que el Registre Civil no l'entregui als pares quan hi van; hem de tenir en compte que la U.G.T. va entregar diversos carnets de la Salut i va explicar com aconseguir-los, però el Registre Civil, com ha pogut comprovar la U.G.T., no compleix aquest requisit.

CONCLUSIÓ

Som conscients que aquesta mena de gegant que és INSALUD no es pot can-

viar en un dia, sinó que cal un esforç de tots aquells que hi tenim pat, i que el marge de les millores que a nivell estructural es vagin aconseguint, seran difícils de consolidar, si nosaltres, des del nostre lloc d'usuaris, en el nostre poble, a la nostra Comarca, no exigim cada dia més que les coses es facin ben fetes.

I som nosaltres, aquí a Sant Feliu, els qui hem de treballar i pressionar perquè s'aconsegueixin millores, i perquè a la nostra ciutat es paguen, com hem vist, 875.424.000,— ptes. a l'any. No demanem que se'ns regali res, ja que paguem uns diners perquè se'ns dongui una atenció sanitària, que nosaltres volem denunciar que no se'ns dona.

La U.G.T., però, sap que la sanitat és molt més que tot això. Que no és només el problema individual d'una persona que està malalta, sinó que també és, d'una manera fonamental, un problema col·lectiu:

— que els rius i rieres estiguin nets.

— que cada poble disposi d'una adequada estructura de clavegueres i sanejament.

— que es realitzi un seriós control de les aigües que bebem.

— que puguem respirar aire pur i net.

— que els ritmes de treball siguin adequats a l'esforç de les persones que els realitzen.

— que el treball es realitzi amb les degudes condicions d'higiene i seguretat.

— etc., etc.

És per això que la responsabilitat de la Sanitat del nostre poble cau, no només sobre INSALUD i la Seguretat Social, sinó també a tots aquells organismes públics que, com els Ajuntaments, ICONA, Ministeris de Treball i d'Indústria, etc., són els responsables de vetllar per a una adequada sanitat ambiental i col·lectiva.

(1) Es calculen 5.500 catilles, ja que es descompten les dels aturats i jubilats, i tenint en compte que a l'estiu n'hi ha més.

L'AJUNTAMENT CONDEMNAT

Els senyors Josep Maria Antonim Castellà i Antoni Collado Navarro, antics treballadors a l'ajuntament han tingut distinta sort davant les seves respectives demandes, portades per ambdós a la Magistratura del Treball de Girona. El Magistrat del Treball s'ha declarat incompetent a la demanda del primer, al contrari que a la demanda del segon on s'ha declarat nul l'acomiadament i ha condemnat l'Ajuntament a tornar-lo a admetre al seu antic lloc de treball, així com a pagar-li el sou que havia deixat de rebre. L'Ajuntament no està d'acord amb aquesta última sentència del Magistrat de Treball perquè entén «... que no se ajusta a derecho» i pensa posar un recurs de suplicació. L'advocat de l'Ajuntament en aquest plet és el Sr. Pere Frigola.



del poble

AUGMENTA L'OFERTA DE SÒL URBANITZABLE

La recent promesa de compra dels terrenys de Can Burgell i Godó i Trias S.A. és una de les primeres actuacions de l'Institut Català del Sòl, que respon al concert signat (10/9/81) entre aquest organisme dependent de la Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme i la Confederació Catalana de la Construcció.

Els empresaris de la construcció estan d'enhonorabona perquè aquesta actuació de l'Institut Català del Sòl augmentarà l'oferta de Sòl Urbanitzable a Sant Feliu, doncs a una part d'aquests terrenys els mancava qualificació urbanística i l'altra no tenia el vist-i-plau per no adequarse a les ordenances



ARREGLEN EL COTXE DE L'AJUNTAMENT A CASTELL D'ARO

L'automòbil de la brigada municipal d'obres, el Land-Rover GE-8.546 D s'arregla a un taller mecànic de Castell d'Aro. L'última factura per reparacions a l'esmentat vehicle puja a 135.779 ptes. Cal recordar que el regidor responsable de la contractació de Serveis a l'Ajuntament de Sant Feliu és el Sr. Joan Oliver, del Partit dels Socialistes de Catalunya.

FAN LA PLANIFICACIÓ DE LA CORCHERA

L'Ajuntament de la ciutat encarregà als Serveis tècnics municipals d'Arquitectura, sota la direcció del Sr. Jaume Ferré, la planificació de la finca anomenada «La Corchera» on actualment hi són ubicats diversos serveis i equipaments.

L'ubicació dels equipaments està portant fortes polèmiques entre l'Ajuntament i entitats ciutadanes. La polèmica més forta s'encetà el mes de maig de l'any passat quan l'Ajuntament volia posar un parking al cim del camp de futbol com a solució provisional a la manca d'aparcament que ve patint la vila d'uns anys ençà. Ara sembla segura la construcció a l'esmentada finca d'una pista poliesportiva descoberta a resultes d'una subvenció.

Diferents sectors ciutadans esperen amb expectació el resultat del plantejament de la finca, encarregat a l'Arquitecte Municipal.



Com cada any, i animant la tornada a les classes després de les vacances de Nadal, es va celebrar la diada dels estudiants.

Amb un dia de retard —per tal que el dissabte es pogués dormir el cansament—, els estudiants varen sortir de les aules per a omplir els carrers de disfresses i mostrar-nos les seves arts «dramàtiques».

La gresca començà amb la simbòlica venjança d'anar a despertar els professors a les 6 del matí. Plats, olles i bocines de tot tipus són els estris de l'atac que s'enfronten a les hores de pissarra i les notes que els alumnes reben durant tot el curs. Sant Feliu sap que aquella matinal ja no tornarà «a agafar el son», perquè els estudiants han decidit fer festa.

El poble restà esquitxat de nois i noies fins poc abans de les onze, hora en què la desfilada de disfresses començà a recórrer els carrers.

Enguany, hi participaren 722 nois i noies que demostraren més enginy i originalitat que en altres ocasions. La desfilada s'obria amb la salutació dels petits del parvulari —«la pedrera dels estudiants»— seguits dels alumnes d'EGB de les nostres escoles, els de l'Institut de Formació Professional i finalment els estudiants de l'Institut de Batxillerat. Tal com dèiem abans, enguany fou remarcable una major imaginació a l'hora de triar i fer les disfresses. Entre les disfresses hi podíem trobar un gran cuc, una tribu de troglodites, un «carrilet» de paper de diari i fins i tot un jardí ambulant

que dues «jardineres» anaven regant amorosament.

A quarts d'una, després de la desfilada, professors i alumnes s'enfrontaren en dos partits amistosos de bàsquet i futbol respectivament. Ben segur que el resultat, fos quina fos la puntuació del marcador, fou la diversió i la camaraderia.

FESTIVAL I MARXA

A la tarda, el cinema «Las Vegas» es va omplir de gom a gom, com poques vegades al llarg de l'any. Avis, pares, amics, germans, companys de classe, van ser els mil espectadors del festival dels estudiants. El gruix de l'espectacle van ser les imitacions, els balls al ritme de play back, els acudits i les petites mostres de teatre. Des d'aquell històric divendres, la tradició dels conjunts musicals —a més de l'actuació dels Querqus Illex i de «Polvos de talco»— compta amb l'aportació d'un nou instrument: la taula. Aquest element fou introduït al mercat pel conjunt «Fusta Molla» i declaracions fiables ens permeten d'afirmar que serà el boom consumista de la primavera.

La diada es va cloure amb molta marxa al ball que se celebrà al cobert de «La Corchera». Amb el fons de la música vespertina, es procedí a l'elecció de la miss i misteri entre els professors.

A les onze, la festa en comú s'havia acabat. No se sap si més tard hi hagué gresca, però segur, segur!, que el dilluns següent va tornar a haver-hi classes.

Nens d'angue bugui-bugui



del poble

VOLEM AMPLIAR LA FORMACIÓ PROFESSIONAL

L'Ajuntament de la Ciutat, a proposta del Batlle Sr. Josep Vicente, vol ampliar la capacitat i les especialitats de l'actual «Institut Nacional de Formació Professional». Amb aquesta finalitat han ofert els terrenys necessaris per a fer les sessions que exigeix la Conselleria d'Ensenyament de la Generalitat. L'Ajuntament ha comunicat a la Conselleria d'Ensenyament que rebria amb molta satisfacció una resposta positiva.

SANT FELIU PERD CAPITALITAT

A l'edició d'aquest any de Rodatur s'ha pogut comprovar l'agressiva promoció turística que porta a terme l'Ajuntament de Girona, on destaca un lema «Girona capital de la Costa Brava» És evident, doncs, que ens estan trepitjant la capitalitat.

EL METGE I L'A.T.S. DE SANITAT ESTAN MALALTS

El Sr. Manuel Daza Casado, Metge de Sanitat a Sant Feliu està malalt segons ha comunicat el Cap dels Serveis Territorials de Promoció de la Salut de Girona a l'Ajuntament. Fins el 31 de març el substituirà un altre metge, el Sr. Santiago Vancells.

A l'ensems, el Sr. Juan-Pedro Ferez Chumillas, A.T.S. de Sanitat també està malalt i disposa de llicència per malaltia fins el 28 de març. Serà substituït per la Srta. Rosa M.ª Irla.

Desitgem que amdós professionals es recuperin de les seves malalties, al mateix temps que voldriem veure'ls reincorporats a la titularitat de la Sanitat pública.

SANT FELIU A LA SEGONA FASE DE L'AUTOVIA

El divendres 29 de gener visità Calonge i Platja d'Aro el Director General de Carreteres de la Generalitat senyor Jaume Amat on digué: «**es farà una variant que unirà Palamós amb la Platja d'Aro; en una segona fase aquesta carretera podrà arribar fins a Sant Feliu de Guíxols**». Com podem comprovar, aquestes declaracions del Director General i el fet que es reunís amb els Batlles de Calonge i Platja d'Aro releguen a una «segona fase» el tram Platja d'Aro-Sant Feliu. Si a l'esmentat projecte hi sumem el 350 milions que pensa invertir la Generalitat en l'ordenació i millora del port de Palamós, veurem que a Sant Feliu estem quedant en el cul del sac de les inversions en infraestructura viària i portuària que porta a terme la Generalitat.

MANEL MARTELL

LA UHF, EL FRANCÈS I UN SENYOR DE VIC

A finals de l'any 79 es va instal·lar en el Puig Gros, a 417 metres d'altura, un reemissor d'UHF. Els televidents de Sant Feliu estaven més que contents, ja que per fi es podria veure el segon canal. El cost dels aparells —es va parlar d'unes 400 mil pessetes— s'havia finançat a mitges entre l'Ajuntament i els venedors i instal·ladors de TV. La iniciativa era una mica irregular, ja que l'únic organisme que pot muntar reemissors és RTVE. Sembla ser que totes les gestions realitzades davant la Delegació de RTVE de Barcelona per tal d'aconseguir un reemissor d'UHF per a Sant Feliu, van resultar infructuoses. Per això, l'Ajuntament encapçalat pel batlle Monfort va decidir junt amb els instal·ladors tirar endavant el projecte.

Per alguna raó que sincerament desconec, hom va creure convenient comprar a França els nous aparells. El regidor Roger Conchillo fou l'encarregat de passar-los per la frontera. Diuen que l'operació fou un xic rocambolesca...

Per a muntar el reemissor va ser necessari l'ajut d'un tècnic de Perpinyà. Durant força mesos, el reemissor va funcionar perfectament però ja l'estiu passat començà a fer figa. I el tècnic francès hagué de tornar.

I arribem a Nadal i la cosa peta del tot. Sembla que l'avaria és important i a més, per acabar-ho d'embolicar, els dos tècnics ganxons que van participar en el muntatge del reemissor, estan des de fa un temps allò que es diu «renyits a mort».

«S'ha de canviar una peça», diu algú. I el dia abans de Nadal un funcionari de l'Ajuntament surt en direcció a Perpinyà amb la missió de trobar la ditxosa peça. Al cap d'unes hores ja torna a ser a Sant Feliu, però tot i canviar la peça, el reemissor no funciona.

Un tècnic guixolenc viatja expressament a Perpinyà i torna amb el tècnic francès. «Cal canviar més peces, però d'aquestes no en tenim, caldrà esperar que arribin», diu el francès.

I passen els dies i les peces no arriben a Perpinyà.

Mentrestant un grup d'instal·ladors guixolencs aconsellen a l'alcalde parar el repetidor. Quan es decideix fer això, hom troba canviat el pany de la porta i no es pot accedir als dispositius del reemissor. L'única solució és treure els ploms. Més tard se sabrà que qui va canviar el pany a esquenes de tothom, fins i tot de l'Ajuntament, és un dels dos tècnics ganxons. Sembla ser que la seva intenció era que l'altre no pogués accedir al reemissor. Dos es barallaven i Sant Feliu va rebre...

A més d'aquest embolic, el tècnic francès fa orelles sordes a les contínues trucades de l'alcalde. «Les peces no han arribat i monsieur X no hi és», diu una secretària.

Finalment, l'alcalde aconsegueix localitzar el tècnic francès.

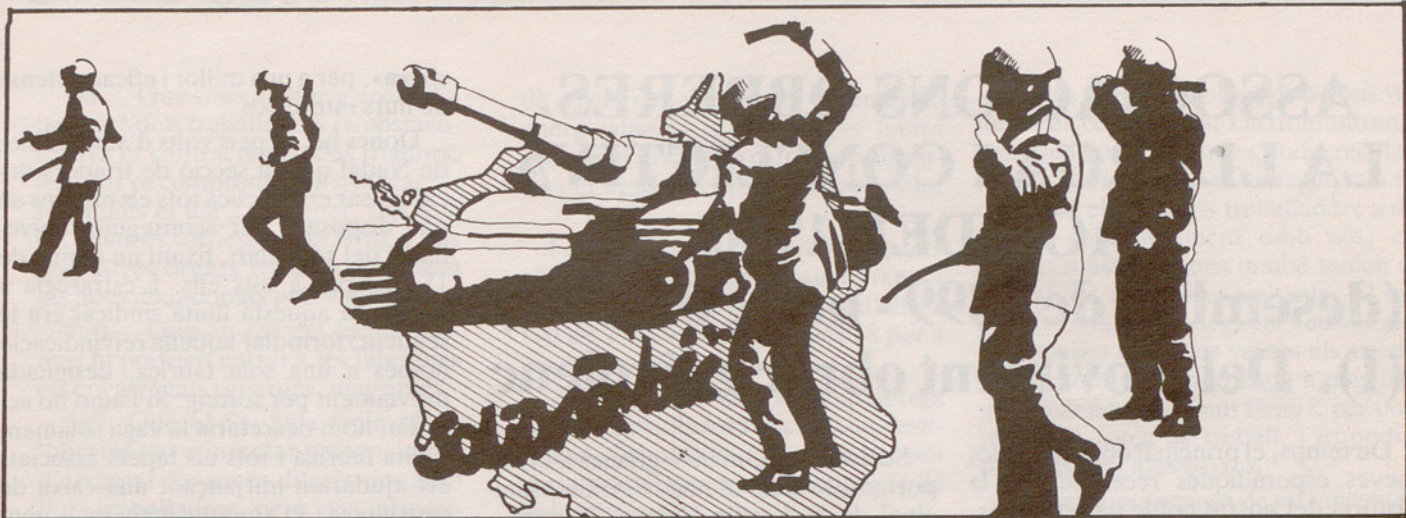
El francès confessa que no són noves peces el que necessita el reemissor de Sant Feliu. El que cal per arreglar l'avaria són uns aparells sensibles, una mica especials. Explica que és a punt d'aconseguir aquest equip i que vindrà dilluns a Sant Feliu. Més tard diu que vindrà dimarts i finalment que ho farà dissabte. Però res de res, la visita del francès no es produeix i l'Ajuntament a través dels instal·ladors decideix buscar un tècnic de més a prop.

Després de més d'un mes d'avaria, el reemissor torna a funcionar. És el divendres 29 de gener, una data que potser caldrà gravar en marbre pel record de futures generacions. Al costat de la data s'hi podria posar el nom del tècnic de Vic que en tres dies ha solucionat el problema. A vegades no cal travessar els Pirineus...

CARBÓ DE COC



POLÒNIA, DES D'UN RACÓ DE MÓN



S'han escrit moltes ratlles i s'han pronunciat moltes paraules a propòsit del tema de Polònia; i moltes més n'hi ha encara que es podran escriure i pronunciar, perquè malauradament l'eixida de la Humanitat cap a la llibertat és un part dolorós i llarg de dur a terme: a aquesta corrua de paraules vessades per Polònia m'agradaria, també, afegir-hi la meva.

I és que realment el cas de Polònia és una contracció més, un dolor més, dels que ha de fer l'home per parir la llibertat. Potser no hi ha altra forma de parir (com no sigui engegar-ho tot a parir panteres), però el que inquieta d'una manera tràgica i a vegades i també amb fascinació és no saber si aquest part ha de durar molt o no ha de durar llei.

El similitud del part pot resultar, si el forces massa, una mica tragicòmic, sarcàstic, una mica desconsiderat, poc respectuós amb la situació amb la qual hom vol establir el similitud.

Però és que el cas de Polònia és ben bé com un part; un part amb dues llevadores xerrameques i desconsiderades que no s'acaben de posar d'acord en si fer parir o fer avortar.

Una de les llevadores és la URSS amb el seu mal anomenat «comunisme soviètic» (que no és ni comunista ni soviètic, ni és «ná»); l'altra llevadora és l'escaudolament considerat **prototipus del món «lliure»** (capitalista, és clar), els EUA.

Enmig de les dues hi ha la partera, Polònia, que ha anat a quedar embarassada en un mal moment (sempre és mal moment quan es tracta de la gestació de la llibertat i el progrés humà). **El pronòstic és fàcil: Polònia ja l'ha parida morta. La llibertat serà una mala parida (no una malparida, compte!).**

I és que la cosa té el seu entrellat, no us penseu: **Si l'aventura de Solidaritat hagués reïxit, el «comunisme» (el «soviètic, és clar) se'n feia la pell.** Perquè el que buscava Solidaritat —llibertat sindical, autogestió, autoorganització, intervenció del poble treballador en els afers nacionals, etc...— és una cosa que s'escampa com la pudor; i la cosa ja s'estava sortint de mare (hagués estat la gran parida). Fins i tot la URSS hagués

pogut arribar a la gran parida. Si Solidaritat hagués arribat allà on volia, la URSS l'hagués parida.

Per l'altra banda els EUA, també la veien quadrada: **si l'hipotètic èxit de Solidaritat girava la cara cap a Occident, el capitalisme del món «lliure» podia començar a fer figa.** La situació de crisi mundial és un bon planter per a començar a fer figa; i només faltava l'exemple de Solidaritat per a posar les coses més difícils.

Ve-t'ho aquí que les llevadores s'han posat d'acord: la partera ha d'avortar. Però, qui li posa l'esquella al gat? I mira per on que la pròpia partera portava l'estigma de l'avortament: era un embaràs mal portat; la partera no ha anat prou en compte. I ha sortit un Jaruzelski (el nom no importa gaire) que ha decidit evitar les incomoditats a les llevadores i avortar un embaràs no desitjat...

Total, que el resultat no podia ser més satisfactori. La cosa ha quedat tal com era:

A la llevadora oriental la papereta li ha quedat solucionada. Aquí no ha passat res!

A la llevadora occidental encara li ha anat millor: a més a més que el perill ha passat, la situació li ha servit en safata una oportunitat d'or per a vilipendiar a tort i a dret la llevadora oriental (que per altra banda ja estava prou desacreditada). Però la crítica i les sancions no són honestes encara que es facin en nom de la llibertat, perquè —i això que quedi entre nosaltres— **tant una com l'altra compartien el mateix obscur interès en que la cosa no anés a més.**

En fi... que la cosa ha quedat així; ja ho diu l'eslògan: «cap embaràs no desitjat»; en casos així no hi ha res com un bon avortament!

Però, tranquils! Qualsevol dia la Humanitat, que per això és dona, es decidirà a dur a bon terme el seu embaràs (la marxa de la Història no té atur), i llavors quan es decideixi no hi haurà llevadores que valguin. **Serà el dia, llavors, de la Gran Parida.**

Tranquils que la cosa va de part!

JOSEP CULLELL

UN VOL PER PLAÇA... I CARRER AVALL...

Democràcia, llibertat, dignitat... són paraules continuament maltractades, pronunciades repetidament per boques, que no meixen de cap de les maneres, la dolçor d'aquests caramels.

Heu anat mai a fer un vol per Plaça qualsevol diumenge al matí? És d'allò més allionador capbussar-se i deixar-se endur entre la moguda maregassa de colors, tràfecs, atapeïments... Vida, que ens ofereix aquest espai tan nostrat.

Creieu-me, aneu-hi a fer de badocs. Val la pena!

Les pageses, revenedores, peixaters, carnissers, marxants de tota mena —no vull pas que us ho agafeu malament, no és res més que un similitud— són com germanets bessons dels politics. Mobilitat, constància, xerrera..., en definitiva ganes de vendre i quant més millor.

La gentada, conjunt nerviós, no para. Amunt i avall. A la dreta i a l'esquerra... Mira, escolta, discuteix. Moltes vegades no compra res. Passa de llarg. Què hi farem!

Les patates, la carn, el peix, la fruita..., constants i repetides promeses del bla, bla, bla... Un cop posats a l'olla, portats a taula, menjats i païts... No us escric allà on van a parar... No m'agradaria pas gens, ferir la sensibilitat de cap lector.

Sí, estimats amics, el joc polític s'ha convertit en un grandios mercat d'interessos, on tots nosaltres juguem el paper d'una mercaderia més. Així sí, d'una mercaderia que vota, però a la que cada vegada li és més difícil participar.

1000 i 1

ASSOCIACIONS OBRERES. LA LLARGA I CONFLICTIVA VAGA DEL 1900

(desembre de 1899 - març de 1900)
(I). Del moviment obrer guixolenc

De temps, el principal objectiu de les meves esporàdiques recerques en la història del nostre poble ha estat, i és, l'aproximació al coneixement —en tant sigui possible— de l'evolució, organització, actuació i, sobretot, la mentalitat del moviment obrer de Sant Feliu.

De moment sembla que es va verificat una de les meves hipòtesis de treball, totalment oposada a la impressió de Gaziol (1)—; és a dir, que el proletariat guixolenc del segle passat, en la pretesa «època d'or», no se la xalava tant com hom suposa, sinó que conscients de la seva classe social sentien la necessitat d'associar-se i resistir davant la carestia de la vida— de vegades ben punyent— i davant un sistema socio-econòmic injust i opressiu.

Ho he pogut constatar d'alguna manera en estudiar l'origen de la nostra primera cooperativa de consum «La Economía», inaugurada el 1885.

Per altra banda, posteriors investigacions van confirmant aquell plantejament inicial, ara per ara provisional.

Avui es pot establir que a finals del segle dinou, el 1899, ja s'havia configurat a casa una classe obrera organitzada que lluitava contra els empresaris capitalistes amb el principal mitjà de força de què disposaven, la **vaga obrera**.

Gènesi de la notícia.

Tot regirant rancis i polsosos papers del nostre Arxiu vaig tenir la primera notícia, encara que molt vagament, que els últims dies del segle passat i els primers mesos del l'actual havien estat molt dolents per al proletariat guixolenc; lleugerament sabia quelcom d'unes vagues, de la intervenció de la guàrdia civil —per les despeses que això comportà als cabals municipals—, d'unes imprecises lamentacions dels nostres regidors..., etc.

Després, aquest estiu, parlant al cementiri amb l'amic Bagué, m'ensenyà la làpida d'en Joan Soler, en «Titella», «víctima del 14 de març del 1900». Aquest obrer va morir —m'explicava amablement— al carrer Major per un tret de la Guàrdia Civil.

Sortosament, avui —gràcies a la important donació al nostre Arxiu Municipal de la família Vidal i Compte— d'aquells seriosos esdeveniments en sabem força més.

Intentaré fer-vos-en cinc cèntims, sense entrar aquí, però en gaires profunditats. Vull dir, sense analitzar la relació d'aquestes vagues amb el cicle econòmic i el sistema polític d'aquell moment, l'anàlisi de la nostra població activa... Això potser ho farem en un altre lloc.

Associacions de paletes i tapers, i vaga la darrera setmana del 1899.

S'inicia la vaga de paletes: reducció de la jornada laboral.

A finals de desembre de 1899 el conflicte entre obrers i patrons de la construcció ja estava plantejat.

L'última setmana del desembre de 1899 «El Progreso», associació d'obrers paletes, convocà la patronal als locals que dita societat obrera tenia al carrer de Sant Domingo, per a proposar-los-hi la reducció de la jornada laboral; és a dir, mija hora menys a l'hivern i una hora a l'estiu. Però cap representant dels empresaris féu acte de presència a dita reunió. Així és que aquella resolució va haver de ser presa unilateralment pels treballadors i, d'aquesta manera, la comunicaren a llurs patrons, a través d'una circular.

D'acord, doncs, amb la seva postura, el dimecres, 27 de desembre, els paletes començaren la feina hora mitja hora més tard de l'horari usual.

Els seus burgesos, però, manifestaren clarament llur disconformitat. Els paletes, com a resposta obrera, iniciaren una vaga indefinida.

Al mateix temps s'inicia la vaga parcial de tapers: anivellació d'un salari digne.

També els obrers de la indústria suro-tapera s'havien organitzat constituint una associació, «La Labor Cor-

chera», per a una millor i eficaç defensa de llurs interessos.

Doncs bé, és pels volts d'aquells dies de Nadal que la secció de triadors decidí posar en pràctica tots els mitjans de què disposava per aconseguir l'anivellació del seu salari, fixant un mínim de 15 rals per a tots ells. L'estratègia a seguir en aquesta lluita sindical era la següent: formular aquella reivindicació només a una sola fàbrica, designada prèviament per sorteig: Si l'amo no accedia, hom decretaria la vaga solament a dita fàbrica i tots els tapers associats els ajudarien mitjançant una caixa de resistència. D'aquesta manera —pensava la «Labor Corchera»— els fabricants no tindrien altra alternativa que acceptar llurs demandes i, a poc a poc i d'un en un, tots els patrons haurien de passar per l'adreçador.

Per tant, s'escollí la primera fàbrica, la dels «Sres. J. Sala é Hijos» (abans dita d'en Joan Sala Gros). Seguint el previst, una comissió de triadors hi presentà la sol·licitud d'augment i igualació salarial. Sembla que l'amo, en principi, acceptava d'augmentar, però només als operaris més destres. Els triadors, està clar, s'hi negaren en rodó perquè la petició de puja salarial era per a **tots** ells, dient-li que estaven disposats a recórrer a altres mesures de pressió— amb el suport de tota la societat obrera— per tal d'aconseguir-ho.

En Sala, esfereït per considerar-se amenaçat, convocà urgentment tots els fabricants i comerciants de la nostra població a celebrar una reunió a l'Ajuntament el dimars, 26 de desembre, a les 10 del matí.

Entretant, d'acord amb el seu planteig inicial, els obrers de la fàbrica Sala anaren a la vaga.

Acords, com a ofensiva, de la Patronal suro-tapera; amenaça de «locaut».

Després de la reunió, els fabricants i comerciants del suro, assabentats de les pretensions obreres, que consideraven alarmants, i solidaris amb el fabricant Sala «é Hijos», feren públics en una circular els següents acords:

1er. Que no reconeixin cap mena de personalitat a la Junta de la dita societat obrera, «La Labor Corchera», per a poder tractar ni, encara menys, negociar col·lectivament cap afer referent a la marxa interna de les seves fàbriques.

2on. Que esperarien una setmana per veure si els triadors de la citada fàbrica tornaven a la feina amb tota normalitat o bé, duent a terme la intimidació, anaven a la vaga.

3er. Que si això últim s'acomplia per part dels treballadors i s'obstaculitzava el contracte de nous triadors, tots ells es comprometien a tancar les fàbriques el dia 2 de gener, fins que els triadors tornessin a la feina o fins que altres obrers triadors ocupessin els llocs abandonats pels vaguistes.

4art. Que en cas del locaut, només hi podrien entrar a les fàbriques els encarregats i guardes, ningú més.

5è. Que el Sr. Sala tenia plena llibertat per a intentar personalment d'arranjar les seves diferències amb llurs treballadors, però «sin intromisión de personas extrañas».

I firmen aquesta circular: J. Sala i Fills, Joan Casas, R. Patxot i Cia., Francesc Caseras, Eudald Iglesias, Joan Rifà i Casas, Benet Planellas, Jaume Arxer Rabell, Joan Arxer Remus, Jaume Barceló, Josep Burgell, Miquel Sorribes, Fills de J. Perdrieux, S. Bas Aballí, Buscarons i Miró (fill), Eusebi Arabia i fills, Josep Dausà, Jaume Dispès i Cia., Ribas Bosch i Cia., Pere Coll, Ribot, Canadell i Cia., Gros i Rufí, Gispert Germans, Joan Vilà, J. Mañà Codolà, Eduard Pou, Feliu Taulet, Eduard Ferrer, Baunach Germans, Ramon Massanés, Eduard Carbonell, A. Arxer i Viadé, Bertran Germans, Gelabert Canadell i Cia., T. Brugada, Baldomero Deulofeu, Badosa i Soler, Janer i Cia., Josep Batet Fills, Korn i Cia., Salvador Janer, Fills d'H.A. Bender, Roc Sala, Joan Miquel Abellí, Salvador Villà, Joan Dalmau, Basar Germans, Regi Germans, Josep Nadal Mieras, Ginès Vidal, Matias Ribot Xatart, Cosp Germans, Palol i Guitó, Miquel Vilaret, J. Alsina Pou, Francesc, Florenci Pou, J. Cardona i Cia.

(Segueixen les signatures).

Mentrestant els treballadors tapers es reuneixen al Teatre Goula.

Després de conèixer els acords presos per la Patronal del suro, els obrers afectats decidiren de reunir-se l'endemà, dimecres 27 de desembre, al Teatre Goula.

Segons informació d'«El Puerto», en aquella reunió hi assistiren un nombre «immens» de treballadors, que escoltaren de llurs líders l'estat de la situació laboral.

Unànimement, per la seva banda, decidiren:

Anar tots a les fàbriques, com de costum, llevat els de la dels Srs. Sala i fills.

Posat que la Patronal efectués el tancament de fàbriques previst el 2

de gener, convenen defensar-se enèrgicament, cercant altres feines per poder crear una caixa de resistència per ajudar els qui no en trobessin.

Fer saber als seus patrons que tots els jornals que es perdessin durant la vaga pel locaut, irien a càrrec d'ells, a raó de 15 rals per als homes i 8 per a les dones.

Admetre en la seva societat obrera tots els treballadors que així ho desitgessin, fixant com a termini les vuit de la nit del proper diumenge, 31 de desembre.

Persistir en la seva actitud de lluita i no tornar a la feina fins haver aconseguit el seu objectiu sindical i haver percebut els sous endarrerits per la vaga.

Finalment feien constar que totes aquestes exigències no es fonamentaven sinó en la legítima unió, en el moviment de solidarització i de pau de tots els treballadors.

2 de gener de 1900. Rèplica patronal: tancament de les fàbriques.

En efecte, subsistint les actituds dels triadors i de tota l'associació, els empresaris del suro consumaren la seva amenaça.

Els primers dies de la vaga, sembla, no es produïren greus incidents al nostre poble, a pesar de «vagar por sus calles un número de obreros que debe alcanzar á unos **cuatro mil**!»! Ahora, uns setanta individus de la guàrdia civil estaven alerta dia i nit. (Corria de boca en boca, però, que eren més de dos-cents els membres de la benemèrita que estaven preparats).

Els fanals públics cremaven tota la nit, per si un cas).

Les reunions es succeïen; els obrers al Saló Vidal, mentre que els burgesos ho feien a la «casa del Poble».

Es criticava durament i, fins, es demanà la seva dimissió, el batlle —en Salvador Fàbregas, també patró— per no intentar amb altres autoritats trobar un desenllaç conciliador d'aquell conflicte social.

Quines foren les vertaderes causes del «locaut»?

Un article editorial d'«El Puerto», tot parlant d'una possible solució del conflicte taper, exposa que l'autèntic motiu de la decisió de tancar les fàbriques per part dels amos era la diferència real del cost de la mà d'obra aquí, a Sant Feliu, i als pobles de la rodalia; i que això es feia obvi des del moment que alguns propietaris havien traslladat

les seves fàbriques a les poblacions veïnes. Per consegüent, l'actitud intransigent de la patronal no es podia recolzar —com pretenien— en la negativa a reconèixer el dret dels treballadors a negociar col·lectivament amb ells, car aquestes associacions també tenien algun afiliat als pobles voltants. El que passava era que —segueix l'editorial— en aquelles localitats veïnes els articles de primera necessitat eren a més baix preu que no pas a Sant Feliu i, per tant, també la força de treball, i es podien pagar salaris més baixos.

Jo crec que la causa de tal tancament no era una de sola i que hi havia una mica de tot. Es pot entreveure, en tota aquesta dissidència ocial, que els nostres empresaris tenien por, i per això s'hi oposen aferrissadament, de l'organització dels seus obrers en societats, com s'esdevenia arreu de tot el nostre país industrialitzat.

12 de gener. S'obren les fàbriques.

Hem d'imaginar que la conflictivitat social dels tapers —també a Can Sala— d'alguna manera devia quedar arranjada momentàniament.

Desconec ara els termes d'aquella fràgil entesa, però el cert és que les fàbriques s'obriren per als seus treballadors el 12 de gener.

Només a la fàbrica d'en Patxot es produí qualche incident en ser acomiadats quatre o cinc obrers, que haurien de demanar de nou la feina.

Abans he qualificat de momentània i fràgil la solució —de la qual en desconeixem les clàusules, insisteixo— perquè, com veurem pròximament, resorgí parcialment el conflicte taper.

La vaga de paletes, però, continuava en la seva totalitat.

ÀNGEL GIMÉNEZ

(Al proper ES CORCÓ hi podreu llegir la continuació de la vaga de paletes; el greu problema dels «esquirols» i els «traïdors» de l'associació; els avallots i la revolta dels obrers, que acabà amb la dissortada mort d'en Joan Soler, en «Titella»).

(1) Gaziol, Sant Feliu de la Costa Brava, O.C. Edit. Selecta, pàg. 95.

«En 1892, però, varen fundar-se dues societats de tapers: una es deia «El Progreso»; l'altra, constituïda gairebé només per triadors, La Vanguardia. Totes dues duraren poc temps. En realitat, aquestes provatures d'organització proletària no prosperaven, perquè ningú, fora dels quatre gats que la constituïen, no en sentia la necessitat. Tothom fos amo o treballador, se la passava tan bé (o estava tan satisfet de com se la passava, que encara és millor), que les temptatives de reivindicació social no prenen empenta: totes feien figa, com coets mullats».

no ve d'un pam

RODA DE PREMSA A L'AJUNTAMENT SOBRE EL PLA GENERAL, AMB EN RICARD PIÉ

El passat vint-i-sis de gener vam prendre part en una conferència de premsa que va tenir lloc a l'ajuntament. Vam poder parlar amb el Sr. Ricard Pié, cap de l'equip redactor de la revisió del Pla General d'Urbanisme.

En rebre la convocatòria, vam preparar un qüestionari però, degut a la manca de temps, alguna de les preguntes que teníem preparades —aigua, patrimoni arquitectònic— va haver de quedar en el tinter. Malgrat tot, creiem que les preguntes i respostes que oferim a continuació, poden donar als nostres lectors una idea bastant aproximada de quina és la problemàtica de la ciutat en aquest tema cabdal que és l'urbanisme, i de quins són els objectius, criteris i solucions que aporta l'equip redactor de la revisió del Pla General.

ANTONI AGUSTÍ

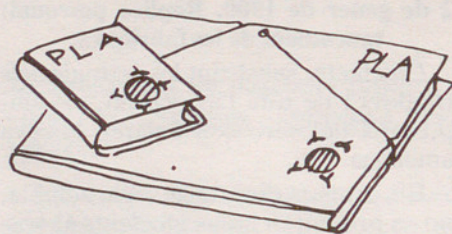
—La primera pregunta que fem la volem referir al tema de l'anomenada Ronda Interior. És cert que hi ha hagut motes pressions per a fer-la desaparèixer i que, fins i tot, es va condicionar la sortida del pla a la supressió de la ronda? Penso que és convenient una resposta clara que expliqui quines eren o són les virtuts de la ronda, per què ha desaparegut i, finalment, com es pensa substituir l'enllac que proposava l'equip redactor?

—Perquè quedin les coses clares voldria matitzar això de «pressions». L'equip tècnic de redacció del pla proposa amb total independència unes solucions que li semblen adequades. Però és l'ajuntament, els polítics els qui han de valorar políticament i decidir si són les adequades; per tant, jo no empraria la paraula «pressions».

Nosaltres vam plantejar com a conclusió que era important la construcció d'una ronda interior que unís el carrer Rufo amb la banda de l'altre costat de la carretera de Girona. Qualsevol proposta d'aquest tipus sabem que és conflictiva però, intentàvem conscienciar l'ajuntament perquè sapigués on estava el problema.

Sant Feliu té una forma d'estrella i això suposa avantatges i inconvenients. L'avantatge és que té un centre molt important i inconvenients, els que es deriven del fet que cada punta de l'estrella es comunica molt difícilment amb les altres. Si a això hi afegim una topografia difícil i que la part central de la ciutat s'està buidant, s'està morint, precisament per causa d'aquesta difícil accessibilitat, el problema és saber què fer.

Plantejat amb un símil mèdic podríem dir que és com si davant d'un atac d'apendicitis s'hagués de decidir entre



dues opcions: la quirúrgica o l'aplicació d'antibiòtics. Vam creure que el que calia era la intervenció quirúrgica i així ho vàrem plantejar. Això és, evidentment, un problema de decisió difícil i, després d'intervencions fins i tot del Director General d'Urbanisme, Sr. Solans, que coneix molt bé la ciutat, es va plantejar que el tractament fos d'antibiòtics.

La qüestió queda en potenciar uns punts d'interès que formen com una corona a l'exterior del centre històric i que obliguen que el centre de Sant Feliu s'estengui. Si aconseguim que el centre es centriguï cap enfora evitarem que la gent tingui aquesta servitud d'anar al centre.

L'interrogant és saber si la intervenció era o és adequada. Això en urbanisme no se sap fins almenys un termini de vint anys. De tota manera, si aconseguim reduir la densitat de l'àrea que ara s'està buidant, si aconseguim aquesta centrifugació del centre, potser trobarem un nou equilibri amb una zona peatonal al centre i amb llocs d'interès a dalt i baix.

—El dèficit de la ciutat en matèria d'equipaments culturals, esportius, i de lleure general, és vertaderament escandalós. La inoperància dels ajuntaments ha estat total i aquest problema és cada vegada de més difícil solució

pel fet que cada vegada es farà més complicat el trobar els terrenys necessaris que reuneixen condicions. Aquests terrenys hi són encara en aquests moments. Em refereixo concretament als terrenys que ocupa la fàbrica Godó i Trias i Can Burgell. Hi ha notícies que els ha comprat l'Institut Català del Sòl que pensa urbanitzar-los i oferir-los als constructors i promotors, parcel·les per a la construcció de cent noranta habitatges. No seria millor declarar aquells terrenys Zona d'Equipaments i aprofitar l'oportunitat única que hi ha de tenir uns equipaments situats en una zona útil per al ciutadà i per a la ciutat mateixa?

Quant als habitatges que pensa autoritzar la Generalitat, no es podria oferir altres terrenys, si es creu convenient, i fer-ne una permuta?

—Personalment crec que hi ha més manca d'espais lliures que d'equipaments. El problema de Sant Feliu és que depèn d'un sol àmbit públic que és el Passeig i encara aquest el tenim perquè el va deixar el mar. La despreocupació dels guixolencs pels espais públics de la ciutat ve de lluny. Com a exemple il·lustratiu, consta en els arxius municipals que al pla Guitart li van esborrar un parell de places que marcava perquè es veu que consideraven que era massa.

Si seguim uns estandarts mínims europeus trobarem que a la ciutat li falten uns setanta mil metres quadrats per a equipaments. La disjuntiva del pla és la de fer possible una ciutat i alhora progressiva. Els terrenys de Godó i Trias toquen de ple aquesta disjuntiva. La cessió d'espai públic que fa el pla de la Generalitat deixa coberts els límits amb la rambla que proposa i el morro de can Burgell. Des d'una òptica més generosa, potser més llançada, hagués calgut ser més radicals en aquesta qüestió.

Quant a la permuta caldria pensar-ho. Ens faria certa por de fer un cinturó d'equipaments que es convertís en una barrera perquè no hi hagués densitat humana suficient per a fer-ne ús. L'esperit, que em sembla molt més important, és que l'ajuntament es planteji la utilització ciutadana de les tres àrees que ara cauen a les seves mans: L'Asil, l'escola de l'Estació i la rambla que generaria Can Godó.

—La situació sanitària de la ciutat està en el límit del zero absolut. Les previsions que en aquest sentit fa el mapa sanitari de la Generalitat no són massa afalagadores. Què preveu en aquest sentit el pla?

—Aquesta és una qüestió que toca de ple amb el tema dels traspassos de l'Estat a la Generalitat. És un tema complicat perquè molt sovint el que es traspasa no està d'acord amb els plantejaments que ha fet la Generalitat.

Pensem que, ja s'ha fet el mapa sanitari, cal aprofitar-lo i deixar la reserva de sòl necessari per a afrontar les necessi-

no ve d'un pam

tats que es decideixi. Nosaltres recollim l'esquema que es planteja per part de la Generalitat. Sinó, incorporarem per la nostra banda el que creiem que sigui necessari.

—**Pel que hem vist de l'exposició feta no queda ben clara la protecció de la façana de la costa en aquesta zona. Especialment preocupants són els paratges de la Volta de l'Ametller, la muntanya de Sant Elm i el que queda de la carretera de Tossa.**

Hem de creure que, amb aquest pla, un ajuntament poc motivat per la defensa del territori podria donar llum verda a una ofensiva especuladora que ho acabés de malmetre? Si és així, per què no es deixa clar, d'una vegada, que el que queda de la costa és patrimoni natural i no urbanitzable?

La mateixa pregunta podria fer-se respecte als boscos. No hauria de quedar clarament explicitada la protecció de les zones boscoses de la zona?

—El pla serà el més concret que es pugui. Intentarem que no hi hagi confusió. La nostra intenció és que el pla sigui tancat i que no hi hagi possibilitat d'interpretacions contradictòries. Si alguna cosa denunciem, del planejament actualment existent, és precisament que dona lloc a aquestes interpretacions contradictòries. A les memòries dels plans de Calasanç, o del pla parcial de la Volta de l'Ametller, es llegeix que el que es fa és per a la protecció del paisatge.

Nosaltres pretenem fer un pla que sigui el més sensat possible perquè un dels problemes més grans de Sant Feliu i de la Costa en general és que s'ha perdut la sensatesa. Si mirem alguns carrers que s'han traçat a la zona de la Volta de l'Ametller, sembla que no estan fets en planta sinó que estan en alçat. I aquest és un projecte que s'ha fet fa pocs dies; això és una herència urbanística desesperant. Per part nostra volem que el pla sigui molt tancat. Fins ara amb el «cent vint-i-cinc» hem intentat fer tres coses:

De primer, un estudi de conjunt dels tres municipis. Ens sembla que els problemes urbanístics dels tres municipis són tan diferents que permeten estudiar-los per separat, deixant apart algunes qüestions d'equipaments que afecten a tots tres i que han de tenir un tractament conjunt.

El segon era el detectar un model. El gran problema de Sant Feliu és que quan va intentar fer una pla modern no va poder fer-lo. El pla Guitart el van suspendre, precisament, quan va començar la crisi del suro i ens trobem que estem utilitzant una ciutat antiga. Sant Feliu no ha tingut un pla d'eixample modern, per tant, diem que s'ha de fer el pla d'eixample de Sant Feliu.

En tercer lloc hi ha un seguit de consideracions de caràcter general. Uns criteris molt senzills i que a nosaltres ens semblen molt clars. Quan diem que, des de l'última via al mar no es pot perdre la

vista al mar, és que ho entenem així i proposem que s'ha de fer així. Si hi ha un racó al marge, que es pot aprofitar, ens sembla bé que s'aprofiti. Però tenim clar, en principi, que tot el recorregut per la costa és una zona que no es pot deixar perdre. Sobretot, el tram que va des de Sant Elm a Santa Cristina. Aquest tros està classificat de protecció per Icona, ja sabem que aquesta protecció no serveix ben bé de res, però també ho està per la Comissió d'Urbanisme de Catalunya que ha incorporat aquest parc i a més el de Cadiretes. Nosaltres ho tenim bastant clar que, en aquest tema, el criteri és no restringir sinó al contrari, ampliar en el que sigui possible. No volem restringir la protecció a la Volta de l'Ametller sinó a totes les àrees que sigui possible. Evidentment que no podem actuar en aquelles àrees que estiguin ocupades o que jurídicament no hi puguem fer res, perquè aquí hi ha dues ciutats, la real i la jurídica.

—**Ja que parles de la ciutat real i la ciutat jurídica, heu analitzat d'alguna manera totes les irregularitats i il·legalitats que s'han fet a les urbanitzacions principalment, com ara zones verdes que no s'han deixat, carreteres que no s'han obert, urbanitzacions que s'han fet sense pla parcial, en el sentit sobretot d'espais verds per a intentar recollir-les en el pla a fi de mirar si els costos que han creat, d'alguna manera es poden recuperar.**

—Nosaltres no hem fet el «plano rojo» però el sabem, perquè quan vas pel carrer el notes. En principi no el pensem utilitzar: nosaltres som arquitectes i no detectius urbanístics. La disciplina urbanística és, en tot cas, una qüestió de l'Ajuntament. Creiem que el que ens correspon a nosaltres no és amnistiar ni passar comptes i convertir-nos en el «justiciero». El que farem és tenir-ne coneixement i únicament intentarem tenir un tracte igual i no favoritista, per a ningú.

Vull dir-te una cosa. Jo crec que el problema més greu no són tant aquestes qüestions sinó que s'hagi tornat normal coses que són legals però que són vèdres bestieses. Per exemple desgraciadament el passeig i que tothom s'ho hagi empassat sense dir res; per molt legal que fos, com a persona en sembla aberrant. Perdre la vista del mar al Camí de la Caleta, són qüestions que s'han fet amb legalitat. Tot això són temes que poden estar revestits de la màxima legalitat però que des de la meua lectura de persona que passeja no són sensates. El problema és tornar la sensatesa a la gent, que sembla que l'han perduda. Em donaria per satisfet que tornés la sensatesa a la gent de Sant Feliu encara que no s'hagin aconseguit cotes altes d'altres coses que en altres llocs s'han aconseguit. Vull dir que la ciutat és una imatge del que volen els seus habitants i per tant és un problema que s'escapa bastant a la voluntat de l'equip redactor.

—**La zona que va des de l'Asil-Plaça del Nord fins al Passeig amb carrers estrets i edificada al cent per cent és ja una zona difícil, però corre el perill d'esdevenir inhabitable si es segueix fent com fins ara es fa, de substituir les cases de planta i pis per planta i tres o quatre pisos. D'aquesta manera es degrada la zona i es canvia la fesomia. Preveu el pla que, donada la tipologia de la zona, es pugui fixar un màxim d'habitants per illa de cases i alguna mesura que redueixi la densitat?**

—A l'avenç del pla hi ha uns colors que corresponen a unes densitats. El que intentem, és acotar els sostres màxims de població en tota aquesta zona en funció de les voluntats i de la dinàmica que entri a l'ajuntament. Podrem acotar la densitat en funció de detallar nous espais que compensin de limitar l'alçada i, per tant, utilitzar els mecanismes que es pugui per aquest camí.

Al conjunt de l'àrea d'actuació del pla, el sostre de població és de 450.000 persones. A Sant Feliu, 80.000 al casc i 100.000 més a la resta. Això és una barbaritat. Aquest és un dels problemes més importants i per això, a l'avenç del pla, indiquem unes densitats que estan en tot cas poc o molt, però sempre per sobre, de les que actualment hi ha. Això ens obligarà a actuar en reducció d'alçades o de profunditats o amb compensació de noves expectatives que permetin assegurar aquestes densitats.

—**Es preveu la creació o delimitació d'una zona industrial?**

—Sí, hi ha una zona industrial a la sortida per la carretera de Girona a l'esquerra.

—**Hi ha alternativa per al port o s'està a veure què vol fer-hi la Generalitat?**

—El que preveu el pla i ho veiem molt clar és que hem de donar una sortida al port. Si continuem estrangulant-li el pas estem perduts.

Cal tenir en compte que competim amb el port de Palamós que té unes condicions tècniques superiors. Però el port de Sant Feliu hi és i hem de mirar d'aprofitar-lo. El pla que pugui fer la Generalitat no podem tocar-lo. El que sí que podem fer és oferir unes condicions d'emmagatzematge i accessibilitat que facin atractiva per als industrials la utilització del port de Sant Feliu. Per aquí és per on pot actuar el pla.

—**Preveu el pla la construcció d'una estació d'autobusos i centre de comunicacions o bé es pensa que la situació actual és vàlida per al futur?**

—El tema de l'estació d'autobusos no s'ha recollit fins ara si bé està sobre la taula. A nosaltres ens ha interessat més, fins ara, la qüestió de la xarxa viària suficient, entre d'altres coses perquè creiem que en l'actualitat aquest servei d'estació d'autobusos està ben cobert.

EMILI MASSALLÉ
TONI AGUSTÍ



LA DARRERA PUJA DE LES TARIFES ELÈCTRIQUES. HI HA ALGÚ QUE NO SE SENTI ESTAFAT?

vència del govern, li estan fent les companyies elèctriques.

Quina és la raó que fa que els nostres «representants» no diguin el que tots els seus «representats» pensem?

L'única resposta que se m'acut a aquesta pregunta és que ells saben molt bé quina és la seva responsabilitat en aquesta qüestió. Ells recorden molt bé, i si no ja hi ha qui s'encarrega de recordar-los-ho, que l'estiu del 79 van donar llum verda a un Plan Energético Nacional del qual arrenquen molts dels mals que ara ens cal lamentar, perquè hipoteca la nostra societat al «tot-elèctric/tot-nuclear».

El paper que varen jugar els representants de l'oligarquia financiera era de preveure. El que no es podia esperar era el nivell d'abdicació de l'esquerra, si ens remetem al paper que d'ells esperàvem els simpatitzants o el seus electors. Els compromisos verbals de socialistes i comunistes catalans en defensa d'una motorització nuclear van quedar en foc d'encenalls. Pura demagògia electoralista. Res no van fer els comitès executius del PSC-PSOE i del PSUC per a promoció del debat i denunciar el frau que suposava llançar el país a l'aventura nuclear, ans el contrari, han estat còmplices de la propaganda de les companyies elèctriques fonamentada en el fals dilema d'«energia nuclear o tornada a les caveres».

Per a res, excepte per a incrementar la sensibilització popular, no van servir les manifestacions antinuclears; inútils les signatures i les pressions realitzades sobre els parlamentaris; vanes les esperances que l'esquerra, per fi, intentés desmitificar el progrés oferint alternatives

energètiques per a un nou model de societat en què es comenci a viure, consumir i treballar d'una altra manera.

La manca de capacitat de la classe política per a donar resposta a la crisi energètica s'ha fet palesa. Les connexions dels governs, tant el de Madrid com el de la Generalitat, amb les companyies elèctriques és tan evident que a ningú no estranya el seu procedir, indigne de governs democràtics, que carrega sobre les espatlles del consumidor —i com més modest, més encara— el cost immens de la política portada a terme per les companyies elèctriques, fidels transmissores de les consignes de la trilateral i dels interessos multinacionals.

Accidents com el que dies passats va alertar la sensibilitat i va fer posar els pels de punta a centenars de milers de nord-americans, no fan més que donar la raó a quants estem contra aquesta bogeria nuclear al servei de la militarització de la societat i de la mort per a tots nosaltres.

A hores d'ara, cap dels portantveus de les companyies elèctriques s'atreveix a justificar el preu del quilovat-hora produït per una central nuclear respecte al d'altres fonts energètiques. A cap economista seriós pot convèncer la rendibilitat de la inversió en energia nuclear.

Solament hi ha un sistema de rendibilitzar unes inversions ruïnoses, i estic parlant en termes monetaris. Aquest sistema és el de carregar sobre l'usuari el cost de la inversió, els interessos d'ingents capitals immovilitzats —i que segurament mai no arribaran a produir un sol quilovat—, sinó també, i això és el summum del cinisme, garantir una rendibilitat al capital, molt superior a l'augment dels salaris dels treballadors.

En front d'això, i especialment de cara al futur que ens espera als treballadors, és comprèn que qüestions com ara dimissions de diputats crisis de governs, baralles per un escon, compres, vendes, canvis de diputats com qui fa col·lecció de «cromos» ens semblin simplement «pixaminuti», una fantasmada.

TONI AGUSTÍ

La darrera puja de les tarifes elèctriques és el que podríem dir-ne en termes que tots entenem, una bona arriçada per al poble consumidor. Ningú no ha aconseguit donar una explicació coherent que justifiqui un augment tan disbarat del rebut que cada mes es va fent més gros. El motiu pel qual ningú no ho ha pogut explicar és perquè no hi ha una raó convincent.

Cap dels polítics qualificats dels partits parlamentaris, dretes o esquerres, tant se val, no ha comparegut davant dels seus votants per a dir-li al sofert «pagano» treballador que l'estaven estafant i que calia organitzar-se per a fer front a l'expoliació que, amb la con-

pàgina verda

L'ESTRATÈGIA ECOLOGISTA A EUROPA

Els centres de decisió energètica i financera de Wall Street han començat a utilitzar els Estats-Nació com a objectius de les seves exportacions de capital, garantia dels recursos naturals que necessiten per a explotar, per a mantenir el creixement il·limitat de les màquines, per a preparar la guerra i la repressió.

Per lògica el Moviment Ecologista, com a revolució contra l'economia, prendrà també una estratègia internacional, una dimensió europea, que faci front a les pressions de les grans formacions nacionals i transnacionals, amb l'esperit de preservar la identitat de llurs propis pobles. Davant una Europa nuclear, tecnocràtica i militaritzada, els ecologistes han decidit iniciar una campanya de defensa d'un model de societat més humà i creatiu, model pel que lluiten junt amb altres moviments socials (consumidors, feministes, no violents, cooperativistes, sindicalistes...).

La lluita es desenvolupa a nivell local (municipis) i en el marc internacional que són els dos àmbits en què s'han aconseguit els èxits més grans i hi ha més possibilitats de conscienciació.

La batalla d'ECOROPA no es presenta com un mer experiment electoralista, sinó com una urgència per a ampliar el debat i la conscienciació aprofitant la màquina electoral.

Els ecologistes europeus converteixen les eleccions municipals en un debat sobre la participació ciutadana en la vida quotidiana.

L'EXEMPLE DE FRANÇA

El 1977, els ecologistes francesos es comprometien a lluitar en la vida local per sis objectius prioritaris: alliberar el municipi, protegir la vida, treballar d'una altra manera, consumir millor, lluitar contra la il·legalitat i ajudar el Tercer Món.

El Moviment Ecologista, que aglutina en el seu si una gran varietat de tendències i posicions, va presentar Brice Lalonde encapçalant una llista de París que va manifestar: «L'hora dels partits polítics ja ha passat i cal buscar noves fórmules de lluita de masses que penetrin profundament en el cos social». La candidatura ecologista va obtenir el vot del 10 per cent de l'electorat de la capital francesa. D'altres ciutats europees han donat també el seu vot a les candidatures «verdes» que han arribat, en alguns casos, a obtenir la majoria municipal.

JERRY BROWN, UN POLÍTIC SOLAR MADE IN USA

Aquell moviment ecologista juvenil nascut als USA a finals dels anys seixanta, ja preocupa seriosament els organitzadors de la societat americana. Per això els grans estratègies del neocapitalisme disfressen els seus programes amb el color verd i reconsideren, abans del que havien pensat, la necessitat d'efectuar alguns canvis substancials en els models de dominació i, especialment, en el camp de l'energia.

Jerry Brown, governador del més gran estat de la Unió, pot ser molt aviat el pivot del «new deal» capitalista i el catalitzador dels moviments contestataris.

El seu combat antipol·lució, els seus esforços pel reciclatge, la seva esperança en les energies dolces i la seva confiança en l'energia solar fan de J.B. el primer polític del món amb autèntiques perspectives de futur.

Caldrà vigilar el camí de J.B., no sigui que, com sempre ha passat, el governador de Califòrnia sigui solament la «solució americana» que permeti als seus governants exportar a la resta del món el seu afany de domini i lucre en connivència amb els seus aliats capitalistes.

ELS VERDS A FAVOR DE LA VIDA I CONTRA LA MILITARITZACIÓ

El moviment verd ha estat el gran dinamitzador de les grans concentracions pel desarmament, per la pau i per la vida que han tingut lloc arreu d'Europa aquesta tardor. La capacitat de convocatòria i de mobilització ha quedat demostrada i milions d'europeus han començat a dir «prou» a la bogeria militarista i armamentista. S'han afegit a les files dels «verds» amb el convenciment que aquesta és una batalla que no és possible perdre. Un cop admès això i amb la seguretat que ningú no ho farà per nosaltres, que correspon a cada família i a cada comunitat iniciar la tasca sinó «ningú no ho farà», llavors estem en el camí que ens possibilita per a obtenir el capital biològic, ecològic i social que ens permetrà resoldre els problemes que tenallen l'home del nostre temps.

TONI AGUSTÍ

ALEMANYA: ELS DIE GRÜNEN (ELS VERDS) AMUNT

A l'Alemanya Federal la força dels moviments ecologistes ha quedat palesa d'ençà les eleccions del 80. A ciutats com Kessel, Freiburg o Stuttgart els Die Grünen van crear un vertader impacte en la societat i arribaren a situar-se com a quarta força política i grup de pressió contra el productivisme de demòcrates, socialdemòcrates i liberals. Mentre aquests partits presentaven una campanya electoral basada en el culte a la personalitat dels líders i en l'expansió econòmica, els verds van fer un desplegament propagandístic contra la proliferació atòmica, les centrals nuclears, la contaminació dels aliments i la repressió de les minories, defensant al mateix temps la qualitat de la vida, el desarmament, l'alliberament de la dona, els drets dels vells i les energies «toves».

Die Grünen, constituït com a moviment polític el gener del 80, va rebre el suport de la Confederació d'Iniciatives Ciutadanes, així com d'altres organitzacions autònomes. Les eleccions han incrementat l'organització de la xarxa ecologista a totes les regions de la República Federal. El vot verd és un vot ferm i militant.



És a les consultes a nivell de land o municipal, on l'acció ecologista s'ha demostrat més útil i ha estat més compresa per la població. A les darreres eleccions regionals es va aconseguir col·locar quatre ecologistes a cada un dels parlaments de Bremen i Baden-Württemberg. A Freiburg, a les eleccions municipals, els verds van obtenir un 13% dels vots defensant un programa que afavoria el transport col·lectiu i la bicicleta, l'alimentació natural, la lluita contra les nuclears i la recuperació del dialecte.

Cal però no oblidar que l'acció dels Die Grünen està més a la societat civil que a la política parlamentària. És en el camp de les campanyes de defensa de la premsa alternativa, de xarxes de distribució i producció paral·leles, ocupació de llocs i desobediència civil contra les companyies elèctriques, on s'han obtingut els èxits més importants. Cal remarcar especialment les grans victòries judicials que han lograt la suspensió d'obres de les centrals nuclears de Brokdorf i Wyhl.

Fragment del poema «DEMOCRÀCIA I URANI» de Joan Oliver «Pere Quart». Taradell, 9 de setembre de 1979, poc després d'aprovar-se el P.E.N.

Deixem jeure els uranis escondits inofensius quan dormen sota terra!
I que se'n tornin als Estats Units, cua entre cames, ben avergonyits, els savis que treballen per la guerra, perquè creuen guanyar-la, els malparits!

No permetrem que furguin les entranyes de les nostres planures i muntanyes, tot envoltant-nos de mortals perills!
Fora i ben lluny aquestes gents estranyes!
Per la vida de tots! Pels nostres fills!

JOAN OLIVER



TAMBÉ ÉS DE LA LLUM AQUEST FOSCAM

Passatger de la nit avanço
pels fràgils llocs de la fosca,
acompanyat de les xiscles
d'un lleuger gotellim.

Recordo coses íntimes
que en mi tingueren vida
esperançant l'arribada
dels ocells nocturns.

I vénen els amics
del barri inseparable,
els reis vinguts a l'hora
d'un màgic Orient.

Aquell senzill pessebre
amb rierols de plata,
i el fugitiu estel
dalt d'un camí innocent.

La primera visió
d'un nu quasi inesborrable
darrera el finestró
per on hi entrava
un raig de llum del cel.

Aquell joliu contacte
desesperat amb Déu
després de besar els llavis
d'una noia.

L'anònima oració
del poema de tarda
fregant cada paraula
un vent lleuger de platja.

I torna l'embriac
agegantant les passes,
i, esbelta, la vandarra
princesa inesperada
de la meva solitud.

Els crits de rebel·lia
de tots els presoners
que han defensat ma pàtria.

Viatjo per la nit
somni avall, cel amunt,
pels carrers antics
de l'etern pensament.

NARCÍS RUSCALLEDA

ESTIU I MEDITACIÓ

Ara que la blavor de cada onada
i l'or i atzur del cel tant m'abelleix,
i el sol ardidament tota m'ungeix
amb la seva fructífera alenada.

Ara que veig la terra assaonada
i gràvida la branca del fruiter
i amb un doll d'alegria el vol lleuger
de l'oreneta amb niu sota teulada.

Com àmfora —de goig plena a vessar—,
ullpresa del vaivé de l'onejar
i dels colors magnífics de la terra.

Amb el cor xop d'anhels i adés l'esperit,
arreu exclamaré amb un gran crit:
—Germans, visquem amb pau, mori la guerra!—.

MERCÈ SALA i VIDAL

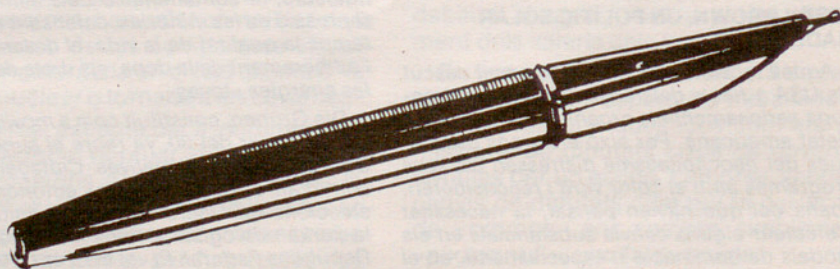
UN PERSONATGE ESTRANY

Voltant pel més pregó del bosc,
vaig trobar aquell personatge,
era . . . un personatge estrany.

Ni era baix, ni era alt
ni era negre, ni era blanc
ni era vell, ni era infant
era . . . un personatge estrany.

Volia amor, volia pau
fugia del fang i de la sang
anava rient, anava cantant
era . . . un personatge estrany.

No coneixia res d'allò
que en diuen odi o ambició
no coneixia el plor, ni el bram
ni tan sols coneixia la por!
i és que era . . . , ja us ho he dit
un personatge ben estrany.



CARTA A UNA MESTRA ESCRITA PELS ALUMNES DE L'ESCOLA DE BARBIANA

No sé si coneixeu la col·lecció Nadal de Nova Terra.

En tot cas, ja us dic per endavant que és una col·lecció que val la pena de conèixer-la. Val la pena, sobretot pels qui es senten interessats pels problemes de l'educació. Si us dic que entre els molts títols que ja porten publicats hi ha: «PER UN LLENGUATGE EXPRESSIU DEL NEN» de les germanes Aymerich, «COM EXPLICAR COMPTES» de Sara Cone Bryant o aquest valent «I TINDRÍEM MOLTS FILLS» de Jaqueline Dana, potser no hauria d'afegir-hi gaire cosa més perquè veiéssiu cap on decanta.

És, podríem dir, la Col·lecció didàctica de l'Editorial «Hogar del Libro».

Darrerament, la col·lecció Nadal ha publicat la tercera edició de «CARTA A UNA MESTRA», en la versió catalana de Miquel Martí. La primera havia sortit de la impremta a l'octubre del 1969 i al març del 1970 ja se'n va haver de fer una nova edició, la segona, que avui és ja també exhaurida.

Pesi al seu títol, aquest no és pròpiament un llibre dirigit als mestres, sinó més aviat als pares. És un toc d'atenció que se'ls fa des de Barbiana, animant-los a organitzar-se.

Barbiana és un poblet de la diòcesi de Florència. Quatre cases escampades per les muntanyes de Vicchio a la vall de Mugello.

A Barbiana —segons ens conta un dels autors que han escrit el llibre— tots els nois anaven a escola a casa del capellà. Des de bon matí fins al vespre, estiu i hivern. No es feia festa ni el diumenge.

No hi havia descans tal com l'entenen els escolars ni recreació. I cap d'ells no se'n feia creus ni ho trobava a faltar.

Era una manera nova de fer escola implantada pel capellà, Lorenzo Milani, que havia anat a parar en aquell cul de món, «desterrat», després d'haver exercit set anys de vicari a San Donato.

Una manera nova —deien els seus superiors— molt pròpia d'ell.

I és que Don Lorenzo era un capellà inquiet, treballador, infatigable, tenaç i obstinat. Un capellà incòmode. Amb el seu llibre «Esperienze Pastorali» que va publicar a San Donato el 1957 ja va fer espeternegar tota la cúria romana, i, malgrat que el llibre anava prologat per tot un bisbe i que havia aconseguit l'aprovació diocesana, va desencadenar tan fortes polèmiques que va acabar essent desautoritzat pel Sant Ofici. Fou separat de San Donato i enviat al poble més petit de la diòcesi. Però no per això amainava el vent que aflamava l'esperit d'aquest home lliurat a la construcció d'una humanitat nova.

No havien passat gaires anys que, de nou tots els diaris d'Itàlia varen haver d'ocupar-se de Don Lorenzo que va passar al primer pla de l'actualitat defensant públicament l'objecció de consciència respecte el servei militar. Les seves «CARTA ALS CAPELLANS CASTRENSES» i «CARTA ALS JUTGES» són d'una importància capital en la història d'aquest moviment.

«CARTA A UNA MAESTRA», escrita pels seus alumnes de Barbiana —diu Miquel Martí a la Presentació— és el llibre negre de l'Ensenyament. Denuncia amb força la base socioògica classista del Sistema i proposa les línies d'una cultura autènticament popular.

No és estrany que arreu on es publica es succeeixin l'una darrera de l'altra.

BLA, BLA, BLA...



LA CENSURA CINEMATogrÀFICA DURANT EL FRANQUISME

A finals dels anys 30, el cinema havia assolit al nostre país un important lloc entre els mitjans de difusió d'idees i costums. El règim franquista, conscient d'aquesta importància, reaccionà immediatament amb la intenció de controlar-lo i d'utilitzar-lo com a vehicle d'adoctrinament polític.

El cinema podia ja situar-se entre els mitjans socialment més «perillosos», raó per la qual va patir al llarg de la Dictadura una vigilància molt més ferma que, per exemple, la creació literària.

La divisió social del mercat cultural feia que les classes mitges il·lustrades i semiil·lustrades fossin les consumidores de la lletra impresa mentre que les classes populars eren les consumidores de la ràdio, els tebeos i les pel·lícules. Es tractava doncs d'impedir que la gran massa fos receptora de missatges «incontrolats» i a la vegada aprofitar el poder de convicció del cinema per emetre missatges a favor del Règim.

Com és natural, la censura va influir molt negativament en el normal procés de creació cinematogràfica. L'alt cost de les pel·lícules va fer que els productors eludissin qualsevol aventura i es deixessin emportar per un conformisme que a la llarga va donar lloc a un cinema mancat d'idees i gairebé esclerotitzat.

Durant els primers anys del franquisme foren dictades tot un seguit de lleis que afavoriren el control exercit per la censura. Entre aquesta legislació represora s'ha d'esmentar el «Decreto de confiscación de material subversivo e inmoral» (desembre de 1936), la «Ley de Prensa» (abril de 1938) i l'ordre ministerial sobre censura de guions de cinema (juliol de 1939).

Uns anys més tard i coincidint amb el final de l'autarquia, l'oposició democràtica va fer els primers intents de reforma de la legislació. L'any 55 van tenir lloc les famoses «Conversaciones Cinematográficas de Salamanca» que, com assenyala Romà Gubern, van tenir un plantejament «reformista», per a racionalitzar l'aparell cinematogràfic del franquisme amb criteris democràtico-burgesos.

Tots aquests intents es van fer des de dins del sistema amb gent infiltrada en el SEU i amb el vist i plau inicial del Ministerio de Educación y Ciencia, regit per Joaquín Ruíz-Giménez.

Malgrat tot, els intents d'adaptar el cinema espanyol a les necessitats d'una societat liberal burgesa van fracassar. La via reformista encara era impossible de portar-se a terme.

Més tard, l'entrada al Govern de tecnòcrates de l'Opus Dei com Laureano López Rodó, va significar l'inici de la política del desenvolupisme burgès i la marxa cap al liberalisme econòmic. Però aquí hi havia una evident contradicció: liberalisme econòmic requereix liberalisme polític i aquest últim evidentment no es donava. La persistència de la censura sobre el mercat ideològic era un clar exponent d'aquesta contradicció.

Anys després, Fraga Iribarne, que havia substituït en el Ministerio de Información y Turismo a l'integrista Arias Salgado, va intentar portar a terme una «apertura» liberalitzadora però també va fracassar.

L'any 69, Sánchez Bella ocupà el lloc de Fraga, la qual cosa significà un nou retrocés en la via de liberalització del Règim i un reforçament de la línia opusdeista.

La mort de Carrero Blanco el desembre de 1973 i el nomenament d'Arias Navarro obriria de nou l'esperança aperturista.

Pío Cabanillas, nou ministre de Información y Turismo, va permetre l'inici de l'anomenat «destape», la qual cosa li costà el càrrec. Com escriu Alonso Tejada en el seu llibre «La represión sexual en la España de Franco», l'experiència de Pío Cabanillas va demostrar almenys que l'aventura de transformar el franquisme en vida de Franco era un somni irrealitzable.

publicà (per exemple «Nuestra Natacha» de Benito Perojo o la pel·lícula infantil «Pipo y Pipa en busca de Cocolin» del director Adolfo Aznar, film que fou prohibit perquè el protagonista portava un barret de paper fet amb el periòdic republicà «Ahora»).

Amb aquest estat de coses i amb bona part dels professionals del cinema a l'exili, la indústria cinematogràfica espanyola durant el bienni 39-40 era pràcticament inexistent. El cinema de Hollywood era totalment hegemònic, la qual cosa produïa cert malestar en els sectors més integristes del Règim. Aquest malestar es va traduir en una espècie de represàlia política en forma d'Ordre de la Jefatura de Prensa (2 d'abril de 1940) en la que es prohibia mencionar en articles o en els repartiments de les pel·lícules, els noms d'aquells professionals del cinema americà que havien fet costat a la causa republicana. Noms com Charles Chaplin, Joan Crawford, Bing Crosby o Lewis Milestone, van patir aquesta censura.

Eren temps en què fins i tot la censura actuava sobre pel·lícules de propaganda política franquista. Aquest és el cas de «El crucero Baleares» (1941), film dirigit per l'ex militar i ex espia franquista Enrique del Campo que portava a la pantalla la gesta del «Baleares» durant la Guerra Civil. Tot i que el guió fou aprovat per la Censura i que el rodatge es va portar a terme amb la col·laboració de l'Armada a bord del vaixell bessó «Canarias», i malgrat que la Comissió de Censura havia autoritzat la pel·lícula per a tots els públics, després d'una exhibició privada en el Ministeri de Marina hom va decidir prohibir-la fulminantment. Tant negatiu com còpies van ser destruïts, amb la qual cosa es va violar la jurisdicció dels òrgans de censura del Ministeri de Governació.

Un cas semblant succeí amb la pel·lícula «Rojo y negro» (1942) dirigida per Carlos Arévalo i en la que es narrava la història d'amor entre una falangista i un jove comunista, els quals finalment eren assassinats per elements del Front Popular.

La pel·lícula «Raza» (1941), epopeia escrita pel general Franco i portada a la pantalla per Sáenz de Heredia, va ser el model sobre el qual es va guiar el cinema polític espanyol de la postguerra, un cinema que per a no tenir problemes amb la censura es veia obligat a fer una apologia descarada del Règim.

L'ESGLÉSIA I LA CENSURA

Les pressions sobre la Comissió de Censura van sortir de tots els sectors del Règim i molt especialment de l'Església. Aquesta considerava el cinema com «una escuela de pervención», «vehículo de inmoralidad», «descarado insulto al pudor y a la decencia», «espectáculo estupidizante y embrutecedor, cuyo halo de misterio y sugestión adormece las fuerzas claras de la conciencia» i en defi-

ELS ANYS NEGRES: L'ETAPA DE L'AUTARQUIA

Acabada la guerra civil, el franquisme va portar a terme una gran depuració de tots aquells professionals del cinema que d'una manera o altra havien estat simpatitzants de la República. Així per exemple el director Antonio Del Amo,

autor d'uns quants documentals, fou detingut a València, empresonat i condemnat a mort. Fins l'any 47 no va poder tornar a dirigir cap més pel·lícula.

Junt amb aquesta censura de professionals vinculats al cinema de la República, també es va portar a terme una depuració de totes aquelles produccions realitzades al llarg del període re-

nitiva «pecado u ocasión próxima de pecado» (testimonis recollits per Amando de Miguel, «40 millones de españoles 40 años después»).

Així doncs, si l'Estat intentava aprofitar el cinema com a vehicle d'adoctrinament polític, l'Església el condemnava absolutament. Prova d'això és per exemple un article publicat el mes de setembre de 1939 a la revista «Misión» i signat per monsenyor Olaechea, bisbe de Plamplona i futur arquebisbe de València: «Son los cines tan grandes destructores de la virilidad moral de los pueblos, que no dudamos que sería un gran bien para la Humanidad el que se incendiaran todos... En tanto que llegue este fuego bienhechor, ¡feliz el pueblo a cuya entrada rece con verdad un cartel: No hay cine!».

El fet que a les juntes de censura hi hagués un representant de l'Església, amb dret a veto, explica el tipus de pel·lícules que després d'aconseguir tots els permisos podien passar a l'exhibició.

Durant aquells anys, la cinefobia fou tan gran que curiosament no es van ni poder exhibir les pel·lícules premiades per l'Oficina Catòlica Internacional de Cinema. A l'Espanya del nacionalcatolicisme no es van estrenar pel·lícules com «Dieu a besoin des homes» (1950) de Jean Delannoy, o «Journal d'un curé de campagne» (1951) de Robert Bresson.

La pel·lícula missionera «Las llaves del reino» fou estrenada l'any 1946 amb quatre retalls d'escenes i set talls de diàlegs. Una de les parts censurades era la visita del capellà catòlic a uns misioners protestants i l'observació que un confucionista pot tenir més sentit de l'humor que un cristià.

Malgrat les pressions dels sectors més integristes de l'Església, la gent anava cada vegada més al cinema com si es tractés de la cosa més natural del món. Els productors directors van descobrir la fórmula d'introduir un cert «erotisme» a les pel·lícules sense patir els arravataments de la censura. La fórmula consistia en presentar un guió amb final descaradament moralitzador, però amb el nombre més alt de connotacions eròtiques que permetia el nivell de tolerància de cada moment.

Dins aquest esquema se situa la pel·lícula de Sáenz de Heredia «El escándalo», en la que per primera vegada la censura va deixar passar una relació adúltera. L'èxit de públic va ser extraordinari.

Igual va passar amb «La fe» (1947) de Rafael Gil, pel·lícula en la que apareixia el desig carnal d'una jove atractiva i histèria cap a un capellà. El tema provocà un gran escàndol i la divisió de criteris entre la Junta Superior de Orientación Cinematográfica (amb representació eclesiàstica) i una part de la jerarquia de l'Església.

Fruit d'això va ser la decisió d'aquesta última de crear la seva pròpia Oficina

Nacional de Clasificación de Espectáculos (març del 1950). La classificació eclesiàstica va ser molt més dura que la civil i va introduir les puntuacions de 3R («mayores, con reparos») i de 4 («gravemente peligrosa»). Els catòlics van patir doncs una doble censura, la civil i la més estricta censura religiosa. Aquesta última influí especialment a les zones rurals i en els ambients clericalitzats. Alguns diaris com «La Gaceta de Bilbao» es negaven a donar publicitat de films classificats com «greuments perillosos» per les autoritats eclesiàstiques. També es donà el cas d'algun exhibidor que retallà les pel·lícules perquè la classificació eclesiàstica no impedis l'assistència de públic.

De totes maneres, aviat la censura de l'Església es va convertir en un arma de doble fil. El públic començà a afeccionar-se a les pel·lícules qualificades amb les puntuacions més altes (3R i 4), les quals van convertir-se en un veritable reclam, símptoma evident que la societat havia evolucionat superant la influència inquisitorial de bona part de l'Església espanyola.

L'INICI DE LES PROTECCIONS ECONÒMIQUES

Mentre els criteris de la moral catòlica tradicional havien quedat antiquats, la censura de l'Estat havia anat evolucionant cap a un proteccionisme que desvirtuà el fi comercial de les pel·lícules donant lloc a un sistema que seguia fomentant el cinema autàrquic.

Joaquín Argamasilla, Director de Cinematografía, instaurà un sistema de classificació de les pel·lícules nacionals, del qual depenien que fossin o no subvencionades pel Ministeri. Aquesta subvenció era del 50% del cost estimat de la pel·lícula per a les classificades d'«Interés Nacional», el 40% per a les de 1.^a categoria A, el 35% per a les de 1.^a B, el 30% per a les de 2.^a A, el 25% per a les de 2.^a B i finalment les de 3.^a categoria que no rebien cap subvenció. A més, els productors de pel·lícules de 2.^a B i 3.^a categoria eren exclosos del benefici del Crèdit Sindical i per a més inri els films amb aquestes classificacions no podien exhibir-se als cinemes d'estrena de Madrid i Barcelona.

Com diu Romà Gubern, el cinema espanyol es va convertir en un cinema «d'oficina» fet de cara a les Juntes de Classificació. Amb aquest sistema instaurat per Argamasilla, els productors eren incitats per la legislació a produir pel·lícules que poguessin incloure's entre la gamma abarcada des de «Interés Nacional» a la categoria 2.^a A. Per sota d'aquest nivell la pel·lícula ja no era rentable.

No cal dir que les classificades com d'interés nacional eren pel·lícules com «El beso de Judas», «Un caballero andaluz», «Tarde de toros», «¿Donde vas Alfonso XII?», mentre que entre les classificades a les categories inferiors hi havia films de veritable talla com «Los golfos», de Carlos Saura, o «Los chicos», de Carlos Saura, o «Los chicos», de Marco Ferreri.



1. L'estrena de «Gilda» l'any 1947 va provocar una gran polèmica. A Madrid, grups de joves encapçalats pel pare Morales destros-

saren bon nombre de cartells anunciadors de la pel·lícula.

cinema

EL DOBLATGE OBLIGATORI

L'Ordre Ministerial del 23 d'abril del 1941 va imposar de manera obligatòria el doblatge a la vegada que es prohibia les versions originals. D'aquesta manera el doblatge es va convertir en un dels principals instruments utilitzats per la censura per a manipular els diàlegs i canviar la línia argumental de certes pel·lícules.

El director J.A. Bardem, bon coneixedor d'aquests temes, explica en un escrit de l'any 55 que pel procediment del doblatge, elsensors poden canviar un matrimoni en germans («Mogambo»), o les paraules d'amor desesperat en oració («Las nieves del Kilimanjaro»), o el marit en pare («El ídolo de barro»).

LES DOBLES VERSIONS

La falta de competitivitat dels films espanyols en el mercat internacional, va fer que els productors comencessin a estudiar la possibilitat de fer dobles versions d'una mateixa pel·lícula; una degudament censurada dirigida al públic espanyol i l'altra, versió íntegra, per a l'estranger.

La primera pel·lícula amb doble versió fou «La princesa de Eboli» (1954), coproducció angloespanyola amb Olivia de Havilland i Gilbert Roland. Aquest film narrava les aventures amoroses d'Ana de Mendoza amb Felip II, la qual cosa no va agradar massa alsensors. Els productors anglesos van demanar que almenys per a la comercialització internacional es pogués utilitzar la versió íntegra i l'Administració espanyola no hi va posar cap problema, sentant d'aquesta manera un precedent.

Oficialment les dobles versions estaven prohibides, però a sota mà hi havia una certa tolerància. La mateixa empresa «Cinespaña», ens paraestatal per a la promoció del cinema espanyol a l'estranger, estimulava la pràctica de les dobles versions com a única manera de fer competitives les nostres pel·lícules en el mercat internacional.

L'assumpte de les dobles versions ha donat lloc a episodis tan còmics com el succeït l'any 1973 en el cinema «Yago» de Santiago de Compostela, quan per error es va exhibir la versió íntegra de «Las melancólicas», pel·lícula de Rafael Romero. Aquella tarda de gener el públic va quedar totalment sorprès en contemplar un seguit d'escenes eròtiques mai vistes. La veu va córrer i immediatament es van formar davant el cinema «Yago» cues interminables de gent i fins i tot es van organitzar autobusos especials. A la fi les autoritats se'n van adonar de l'error i la pel·lícula fou retirada corrent i de pressa.

L'ESPANYA DEL DESENVOLUPAMENT

L'anomenat «miracle» econòmic espanyol s'inicia l'any 54 amb l'arribada al Govern dels primers ministres de l'Opus Dei. A partir d'aquell moment calia dei-

jar de banda els plantejaments autàrquics i intentar entrar a Europa.

El boom turístic portà al nostre país una gran riuada de divises i també en canvi de costums. La nostra societat anà assimilant les pautes de conducta dels europeus, pautes que trencaven amb el nacionalcatolicisme dels anys «gloriosos». Era necessari donar una nova imatge d'Espanya, era precis «normalitzar» el nostre país i obrir-lo a Europa.

El juliol de 1962, Fraga Iribarne substitueix al ministre d'Informació i Turisme Arias Salgado, un home que de cap de les maneres encaixava en la nova imatge del Règim.

Fraga representà en aquells moments una manera «liberal» d'entendre la censura. El divorci, l'adulteri, els anticonceptius, podien ser ja mencionats sempre i quan no es pretengués justificarlos. Les obres d'autors perseguïts com Sastre, Marx, Kafka, Unamuno, etc., van començar a aparèixer en el mercat espanyol.

El nou director General de Cinematografia, García Escudero (personatge «depurat» per Arias Salgado l'any 52) va fer moltes concessions. Es van estrenar pel·lícules com «Bahía de Palma», de Juan Bosch, en la que per primera vegada en el cinema espanyol apareix una dona amb bikini, «Esplendor en la hierba», pel·lícula d'Elia Kazan, etc.

Es va intentar promocionar un nou cinema espanyol de millor qualitat i competitivitat. Per als films dels nous autors es va crear la menció «Interés especial», la qual comportava una subvenció estatal (pel·lícules com «La tía Tula», de Picazo, «El verdugo», de Berlanga i «Nueve cartas a Berta», de Patino, van rebre aquesta subvenció).

Però la modesta «apertura» de Fraga no va poder ser digerida per un ampli sector del Règim. Les pressions internes van obligar a accentuar la censura i les recent creades «sales especials» o «d'art i assaig» van quedar gairebé sense pel·lícules per a programar.

El tàndem format per Carrero Blanco i López Rodó propugnava un retorn cap al nacionalcatolicisme i Fraga resultava un obstacle per aquest retorn al passat. L'afaire Matesa (estiu del 69) va proporcionar a Carrero l'ocasió de substituir-lo per Sánchez Bella.

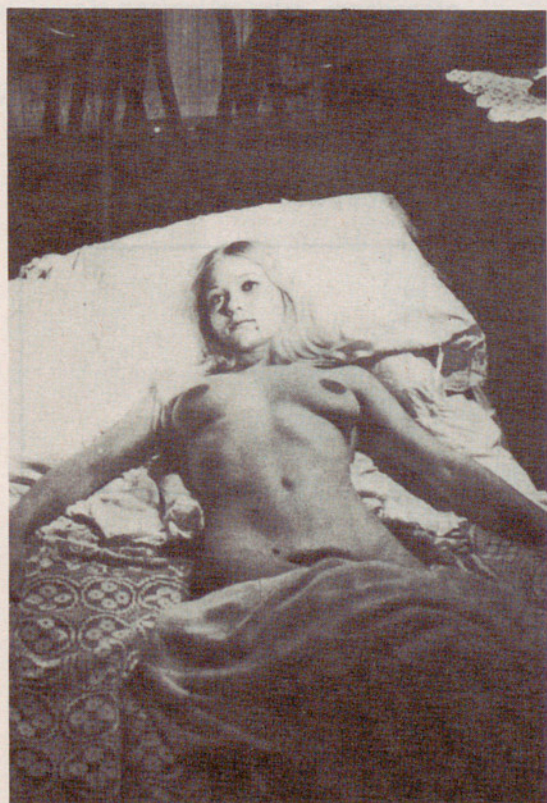
Amb el nou ministre, l'«apertura» iniciada per Fraga va anar a fer punyetes. L'any 71 ja no quedava cap cinema d'art i assaig i les pel·lícules tornaven a ésser censurades sense cap contemplació. Eren els anys en què triomfaven les comèdies «sexys» d'Alfredo Landa, típic model de l'espanyol reprimat. També era l'època en què es van iniciar les peregrinacions de cap de setmana a Perpinyà (es calcula que més de cent onze mil persones van anar a veure «El último tango en París»).

Amb la desaparició de Carrero Blanco, el desembre de 1973, Arias navarro promet iniciar un nou procés aperturista. Pío Cabanilles, nou ministre d'Informació i Turisme, obre l'etapa de l'anomenat «destape» però res està prou clar i les multes i els segrestaments són pa diari. L'any 74 algú envia a Franco un dossier denunciant «la pornografia que nos está inundando». El cesament de Pío Cabanilles no triga en arribar (octubre del 74) la qual cosa demostra la impossibilitat de transformar el franquisme en vida de Franco. La censura continua treballant....

A. D. C.



2. La pel·lícula «El multimillonario» protagonitzada per Marilyn Monroe, va ser prohibida



3. El fenomen de les dobles versions («El retorno de Clint el solitario»).

4. Per al públic espanyol, una versió censurada. Per a l'estranger, la versió íntegra.



trempera

CORCONERIES

NO N'ÉS, PERÒ HO SEMBLAVA

COORDINEN:
«CORCONETS VICIOSOS»

El passat 29 de gener va haver-hi un ple municipal que pot arribar a ser històric. Tot és qüestió que els seus protagonistes s'ho proposin. I pel que sembla, alguns i no precisament dels que hi seuen regularment, s'ho han proposat.

Tot ve del tema aquest tan polèmic de l'escut de la ciutat. Aquest tema va quedar sobre la taula al ple de novembre de l'any passat.

- A petició del Sr. Conchillo, segur!
- Efectivament! Atenció, molta atenció! La resposta és encertada! La senyoreta ha obtingut el premi al guixolenc més sagaç de l'any que consisteix en un val per a anar gratuïtament als plens de l'ajuntament durant un any. Però, vingui bona dona, no tingui por d'això llarg que tinc a la mà, és el micro. Jua, jua!
- Vol dir que no em mossegarà?
- Què va, dona, què va! Aquí molt lladrar, molt lladrar, però mossegar, res! Aquí no mossega ningú!
- Escolti senyor presentador, em sembla que vostè no està massa assabentat del que passa pel poble... Miri, miri, veu quin coll tinc? Doncs, ja em dirà! Si això no són mossegades, què és? És molt jove vostè, oi? Ai, Senyor! Però, si ni tan sols no s'afaita... Vostè deu ser verge encara, oi?

- Senyora! Però què diu? Escolti...
- Senyoreta, digui'm senyoreta... És que soc soltera jo, sap? i cal guardar les formes, no sigui que escandalitzen la «canalla».
- Bé, és igual. Senyora o senyoreta! Tant se val!
- Com que tant se val? Vostè creu que és igual? Ah, no! Això li explico jo en un tres i no res, que mai més no ho oblidarà. Vostè deu haver anat a escola a un col·legi religiós, oi?
- Escolti, senyora! Senyoreta! El que sigui! Caram!, que al final encara em farà dir males paraules...
- Veu com vostè és de l'escola confessional? Se li nota en el vocabulari...
- Vostè no té dret a posar-se en la meua vida! Però, què s'ha cregut, aquesta tia? Que no veu que estic molt nerviós? Que... que... uahhhh!
- Au, va home, no s'ho prengui així... No plori que no val la pena!
- Jo m'ho prenc com em surt dels deixonxes i ploro el que em dona la gana! Buaaaa... buaaaa!
- Ai, senyor! Però si ja ho diuen ja que qui amb criatures geu, pixat s'aixeca... I és que és tan «tendret»!
- Buaaaa... buaaaa!
- Escolta, home... No t'ho prenguis així, que el món no s'acaba. Vine, vine cap aquí, acostat que et consolaré.

- Deixi'm! No em toqui! No vull saber-ne res de vostè! A més, no la necessito per a res! Jo ja en sé de consolar-me sol!
- Ho veus, home com deus haver anat a l'escola confessional?
- Stop! Ja n'hi ha prou! Senyor regidor de programació; música ambient, que es prepari l'aspirant següent!
- Així, Corcó-net que això que deien no era veritat?, que era una prova?
- No, Feliu, no. Aquesta escena va tenir lloc a l'estudi de Ràdio Bujonis, en el curs de les proves que fan per a aspirants a presentadors de programes.
- No n'havia sentit parlar mai d'aquesta emissora.
- Doncs, ara ja no ho podràs dir. Ja n'has sentit parlar i més que en sentiràs.
- Que vols dir que començaran aviat les emissions?
- Això no ho sé pas. El que sé és que són una gent molt «legalista» i que no donaran la cara mentre no ho tinguin tot «com Déu mana». Tret que les coses no vagin com ells volen i es posin nerviosos.
- I, què passarà si es posen nerviosos?
- Pot passar qualsevol cosa...
- Poden fer una botifarra al poble i anar-se'n amb la «música a otra parte»... Poden posar-se a xerrar i xerrar i no dir res... Poden posar-se a «vomitar parides»... Poden dedicar-se a fer propaganda dels «donuts bicolors»... Poden fer-se distribuïdors de palmes i palmons... Poden montar un taller de reparacions de rodes de molí...
- I, no podrien dedicar-se a fer coses pel poble?, tant que hi ha per a fer!
- Oh! i tant com podrien! Però, no sé això és de persones intel·ligents!





QUÈ EN FAREM DEL PASSEIG?

La insòlita visió del passeig esventrat i l'enorme maquinària que hi treballava ha estat l'atracció dels desvagats guixolencs aquests darrers temps. Els comentaris que una tan desconeguda perspectiva de la principal via guixolenc ha despertat, han estat variats i alguns prou encertats. En recollim un floret escollit que ens complau oferir als nostres lectors perquè quedi constància escrita de la capacitat de fantassejar dels «feliuganxons».

—Quan van instal·lar la caseta de les obres n'hi va haver un que es va emportar un bon esglai.

—Lagarto! Lagarto! —cridava mentre amb els dits com aquell que fa «banyeta tocava fusta.

—Però, per què fas això? —l'interpel·laren els seus companys de caminada.

—Ho faig per a invocar el «Gran Llagardaix» que estigui amatent. La visió de la caseta de les obres m'ha fet pensar que algú podria tenir la idea de vendre's el Passeig a parcel·les.

—Vols dir que no et passes?

—Que potser us estranyaria gaire? —va contractar el «lagarterà»

—Home...

I així va acabar la conversa. El cert però és que la caseta era mirada des d'aquell moment amb prevenció».

«Un d'aquells «enterats» que tot ho saben pontificava:

—El que van a fer és com una operació quirúrgica però al revés. Al meu oncle el van obrir de dalt a baix per a tallar-li tres pams de budell que no li funcionaven. Al passeig l'obriran de baix a dalt per a col·locar-li mig quilòmetre de budell a veure si funciona.

Un de la cobla va quedar tan convençut de la metàfora, que quan van passar pel costat de l'enorme maquinària no va poder estar-se d'exclamar:

—Renoí, i quins bisturins que gasten!

Un altre, ben conegut pel seus somnis de grandesa, treia els comptes:

—Estic segur que aquest vall tan profund deu ser per a que hi passi la nova xarxa de ferrocarrils metropolitans que la Generalitat vol instal·lar. Fixeu-vos bé! Amb la instal·lació del «Metro» Sant Feliu retrobarà el camí per a convertir-se, ja

definitivament, en la capital de la Costa Brava.

— D'acord! —li varen contestar els seus acompanyants—. Però si els vagons han de passar per aquest tubs que veiem al costat, enlloc de «Metro» n'hauríem de dir «Milímetro».

Un taxista suggeria la instal·lació, aprofitant que s'havia fet el vall i hi quedava força espai, la construcció d'uns «Urinaris Públics». I és que és realment molest haver d'anar a la platja, especialment les fredes nits de tramuntana.

Es pensava que una «persona no grata» era una persona que s'havia d'aguantar quan tenia picor

Era un futbolista tan gras, que en lloc de jugar de defensa-lliure jugava de defensa-mig-kilo.

Es pensava que una mala-guènyia era una dona dolenta amb un defecte a la vista (mala-guènyia).

Era tan ximple, que quan sentia parlar del conreu, es creia que parlaven del servei de correspondència.

Va morir jove per ser tan despistat. Primer es pensava que era a casa seva i era al front; després es pensava que sentia la ràdio anunciant pluja a Granada i eren els serveis megafònics anunciant una pluja de «granades».

Després de fer la «mili» a Cavalleria de Marina, va acabar els estudis a la Universitat, graduant-se com a Catedràtic de garvellar fum; i es va apuntar al S.M.E. (Sindicat del Mínim Esforç).

Li pronostiquen un gran futur com a polític.

El que més molesta en Jordi Pujol, és que li preguntin quan farà la crescuda.

Era tan prim, que s'acotxava amb una fulla de bruc.

VICTOR



es PRE cisa, s ECRETaria %que s obretoT

Sa piga/2 meCaNo grafia = Català se

Del diari de "Raimon"

Barcelona, 19 d'agost 1970.

El «Comisario Jefe de Espectáculos» m'ha cridat. Hem anat, la meua dona i jo, a la Via Laietana. El senyor Larrosa —que així es diu sense que jo m'ho inventi— m'ha dit, més o menys, que a partir d'ara em deixarien cantar. Primer als pobles de la «provincia» de Barcelona, i si no «passava res», a Barcelona mateix. També m'ha dit que jo em faig responsable de tot el que pugui haver d'anormal (panflets, manifestacions, etcètera), als recitals.

Com és lògic jo he contestat aquesta responsabilitat. He dit que jo em podia fer responsable de respectar les regles del joc, censura, etc., cosa que he fet sempre, però que també hi podia haver algú que volgués «fer la punyeta». El senyor Larrosa s'ha sentit al·ludit i m'ha dit que ells no enviarien «agentes provocadores» cosa que m'ha fet pensar que d'altres vegades m'han enviat.

Jo he contestat amb el meu argument, insistint sobre això de la meua possible responsabilitat. M'ha dit que ell no volia fer comentaris, que aquest era l'encàrrec del governador. Més o menys és allò de «lo toma o lo deja».

El risc és evident, però és el de sempre. Ells sempre m'han fet responsable. Per què, sinó, les prohibicions que a Barcelona ja fa més de dos anys que duren? Tornem-hi. Ara em deixaran cantar; em deixaran dir el que ells creuen que es pot dir i em faran callar el que ells volen fer-me callar.

Sempre hi ha maneres de donar a entendre tot el que no es pot dir. Però dura ja massa anys el parlar amb mitges paraules, l'insinuar. Com a conseqüència d'això la confusió es terrible. Els únics que tenen les idees clares són la gent de dreta i amb prou feines. Després vénen els «gauche divine» dient que l'artista ha de ser despolititzat en la seva obra. Com si en aquest país hom pogués escollir entre ser o no ser despolititzat en l'obra. Són ells els qui polititzen. De seguida veus que estàs amb ells o contra d'ells independentment d'altres coses.

La quantitat de collonades que s'arriben a dir quan no es pot parlar o escriure amb llibertat, és immensa. Per quin motiu un autor que té el perjudici de la despolitització de l'obra ha de ser més dolent o més bo que el que té el perjudici de la despolitització de l'obra.

Ara es posarà de moda aquí aquella conya italiana del «disimpegno». Mentrestant maten els obrers a Granada i on sigui però com que d'això no es pot escriure al diari, parlem de Tarzan i dels culs de les senyores. Em sabia molt greu morir sense que aquesta societat hagués pegat un esclafit fortíssim, més fort que el francès de 1789.

4 de juliol 1972.

La veu, hi ha alguna cosa en la veu que no es pot de cap de les maneres reproduir. La impressió que sobre nosaltres

s'estableix per mitjà de l'orella —és evident— però que ens pren el cos tot, com descriure-la amb paraules o amb colors o amb qualsevulla altra manera de les que l'home ha trobat per expressar-se i expressar els seus sentiments?, la veu de Billie Holiday, per a mi la veu que més m'agrada, amb quines paraules podria jo començar a parlar-li a un altre de tal manera que aquest altre quan la sentís per casualitat, i sense saber que era la de Billie Holiday, la reconegués immediatament? Aquest so entre clarinet i saxo tenor però ple d'incitacions eròtiques en el més pur sentit de la paraula, terriblement femella, entre suau i burleta, on s'endivina la passió i el caprici. Passió fosca i tèrbola, caprici lleuger i vanitós. I un to com «legnoso», per emprar un vocable italià, que no cansa, o almenys a mi no em cansa.

I com aquestes característiques no es perden al llarg dels anys, tot i que la veu

esdevé rogallosa pocs anys abans de morir, cos detrossat per la droga i l'alcohol i la vida d'una gran cantant de jazz que, va perdent públic al seu país d'una manera inexorable.

És clar, jo a aquesta dona només l'he sentida en disc i prou greu em sap no haver-la coneguda, vista i sentida en públic. Sentint-la hom se'n pot passar fàcilment de l'estupidesa de la majoria de les paraules de les cançons que interpreta. El que interessa és alguna cosa que és anterior a la música i al text, alguna cosa essencial a la manera de ser humans. Hi ha com un palpit de vida que és transmet, d'energia continguda i incitació latent a un ritus antic com els homes, un ritus que sentim i que ja no sabem en què consisteix però sabem i palpem totalment viu en les cambres ignorades de la memòria atàvica.

RAIMON



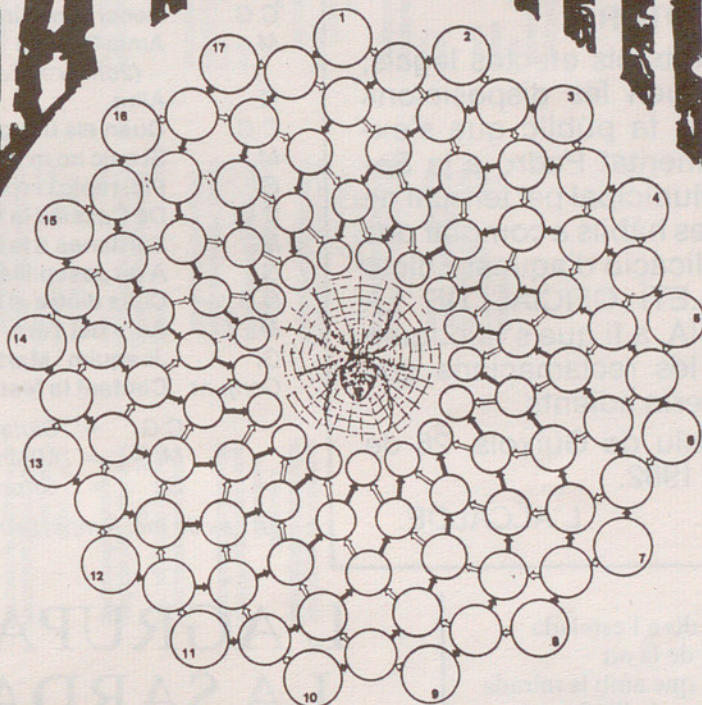
RAIMON (Xàtiva, 1940)

Nom artístic de Ramon Pelegero. Llicenciat en història, cantant i poeta, s'inicià en el món de la cançó al 1962 amb «Al vent». Durant anys un dels cantants més importants de la nova cançó, ha musicat poemes seus, dels clàssics del segle XV i de Salvador Espriu. Recentment, ha editat la seva obra completa.

Autor d'un diari personal des de fa temps, per primera volta, i per a la premsa comarcal dóna ara a conèixer-ne alguns fragments.

passatemps

LA TERANYINA



MANERA DE RESOLDRE'L

De les dues definicions que es donen en cada número, la primera correspon a la paraula que ha d'anar segons les fletxes blanques i la segona a la que ha d'anar segons les fletxes negres.

- 1.—Pessigarà amb el fibló. Satisfereix allò que deu.
- 2.—En fem., que té una dolçor semblant a la mel. La més petita.
- 3.—Al rev., i en castellà, assonar. Sospita.
- 4.—Fressa. Retribució que l'amo dona a l'obrer pel seu treball.
- 5.—Al rev., que tenen les superfícies sense la menor aspresa. Que sona bé.
- 6.—Canal petita. Semblant a la cera.
- 7.—Receptacle per a portar morter. En fem., de la naturalesa d'un gas.
- 8.—Imposarà a algú, alguna cosa. Capital de Filipines.
- 9.—Carota. Mamífer solípede.
- 10.—Instrument de corda antic anàleg a la lira. Puny de la mà.
- 11.—Qualitat de vil. Sageta.
- 12.—Bola esfèrica usada per a jugar. Pita, atzavara.
- 13.—Collita de raïms. Veí d'una vila.
- 14.—Part lateral d'un carrer. En fem., de vela.
- 15.—País americà. En fem., que té porus.
- 16.—Estigui atent. Bastó prim i curt.
- 17.—Caseta d'un gos. Forma abreujada del mot cinematògraf.

SOPA D'INSECTES

Localitzeu, entre les lletres del requadre i llegint-les en qualsevol sentit, els noms de 12 insectes. Amb la resta de les lletres i en horitzontal, llegireu també un fragment d'una poesia.

S	M	O	S	Q	U	I	T	I	A	P	L	E
C	E	S	E	L	S	U	L	L	S	A	S	A
L	E	A	L	L	E	B	A	S	T	P	E	A
F	L	A	D	A	E	N	E	L	I	A	S	X
O	I	L	A	T	S	O	G	A	L	L	E	N
R	N	U	C	I	D	E	D	L	A	L	C	I
M	N	I	E	T	E	I	T	S	L	O	O	X
I	E	M	B	D	M	L	A	I	A	N	R	R
G	A	Q	U	O	A	E	R	L	A	A	C	M
A	B	L	N	A	M	G	I	R	A	A	O	D
A	X	I	U	C	L	E	E	S	L	G	E	S
F	S	O	N	S	D	E	L	R	I	N	I	F
I	N	A	T	E	I	R	A	M	P	I	T	C

EDICTE

Aquest Ajuntament en sessió de la Comissió Municipal Permanent, que se celebrà el dia 21 del corrent mes, va aprovar el Padró de Contribuents de l'exercici de 1982, per l'exacció de les Taxes de l'IMPOST MUNICIPAL SOBRE CIRCULACIÓ DE VEHICLES A MOTOR.

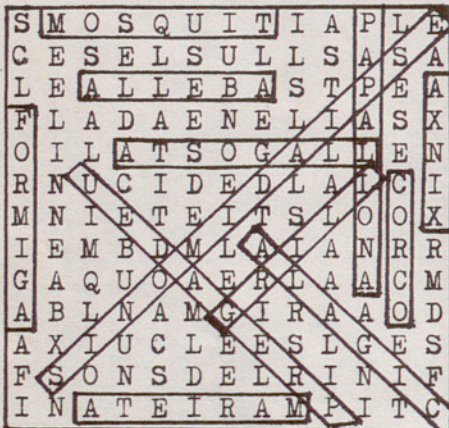
Que a tots els efectes legals, que preveuen les disposicions vigents, es fa públic que s'exposa l'esmentat Padró a la Secretaria Municipal pel termini de quinze dies hàbils a comptar des de la publicació d'aquest Edicte al BUTLLETÍ OFICIAL DE LA PROVÍNCIA, a fi que s'hi puguin formular les reclamacions que es considerin adients.

Sant Feliu de Guíxols, 26 de gener del 1982.

L'ALCALDE.

Solució:

Si alces els ulls a l'estelada en el silenci de la nit et semblarà que amb la mirada xucles les fons de l'infint.



- 1.—Picarà. Pagarà.
- 2.—Melosa. Mínima.
- 3.—Asonar. Recela.
- 4.—Soroll. Salari.
- 5.—Llises. Sonora.
- 6.—Canaló. Cerosa.
- 7.—Gaveta. Gasosa.
- 8.—Manarà. Manila.
- 9.—Caretà. Cavall.
- 10.—Citara. Canell.
- 11.—Vilesa. Viretó.
- 12.—Pilota. Pitera.
- 13.—Verema. Vilatà.
- 14.—Vorera. Velera.
- 15.—Panamà. Porosa.
- 16.—Vigili. Vareta.
- 17.—Canera. Cinema.

Sardanes

AUDICIO 300

PROGRAMA DE SARDANES DEL DIA 21 DE MARÇ DEL 1982

C.G.	Recordant Girona	Mn. J. M. ^a Cervera
M.	Amic Conrad	Jaume Cristau
	(2on. premi Joaquin Serra 1981)	
G.	Alba	Roca Delpech
C.G.	Quan els ulls parlen	Josep M. ^a Tarrides
M.	Si caic no m'aixeco (tenora)	Emili Juanals
G.	Pic, repic i repicó (trompeta-fiscorn)	Ricard Viladesau
C.G.	De Cassà a la Creueta (trompeta-trombó)	Francesc Camps
M.	Sardanes a la Lluna	Josep Capell
G.	A en Josep Illa	Rafael Figueras
C.G.	Colla dintre el bosc	Lluís Buscarons
M.	Aura del Tura	Conrad Saló
G.	Joaquim i Marta	Josep M. ^a Boix
Conjunt	Cantant la festa	Artur Rimbau
	C.G. = Ciutat de Girona.	
	M. = Miramar.	
	G. = Girona.	

En cas de mal temps, l'audició se celebrarà al cobert de la «Corchera».

L'AGRUPACIÓ AMICS DE LA SARDANA CELEBRA LA SEVA AUDICIÓ NÚMERO TRES-CENTS

Tres-centes audicions; aviat és dit!

L'organització de tres-centes audicions de sardanes és el fruit, entre d'altres, dels vint-i-dos anys de treball de l'Agrupació «Amics de la Sardana».

També són ells els organitzadors del Concurs de Colles Sardanistes que enguany arriba a la vint-i-setena edició. L'Agrupació ha col·laborat també en l'organització de tota mena de concerts, actes culturals, homenatges a compositors, etc. Els curssets d'ensenyar a ballar sardanes són d'una ben qualificada serietat; són moltíssims els nois i noies que han après a ballar-les sota els auspicis de l'Agrupació.

Una ullada retrospectiva ens menaria a recordar moltes coses i vivències. Els primers temps, època difícil, quan calia esquivar requisits que eren exigits i fins passar a frec de la llei per a poder fer una cosa tan innocent i senzilla com és ballar. Però, és clar, es tractava de ballar sardanes i això tenia unes connotacions especials i un significat molt concret i, per tant, si bé era tolerat, era però, mal vist. Malgrat tot, amb aquella tossuderia característica d'un ideal viu i arrelat profundament, salvant els obstacles de tota mena, es feien les gestions, es contractava les cobles i, confeccionada l'audició, els programes sortien al carrer.

Aquesta tasca complexa, difícil i, fins i tot, ingrata, quedava però oblidada quan, amb el refilet penetrant del flabiol, començava l'audició, el passeig s'omplia de les notes vibrants de la cobla, el poble es donava les mans; una audició més i van...

Sortosament les coses varan anar canviant i hem arribat a l'audició número tres-cents. No és un final ni una fita que dona per acabada la feina. La vitalitat de l'entitat, amb el suport de més de cinc-cents socis, i la ferma voluntat de les persones que es van succeint a la junta són la garantia inequívoca de la continuïtat.

Voldria recordar la perseverància, la voluntat i la fe d'aquell grup de joves que l'any 1959 anaren casa per casa a captar socis per a fer l'Agrupació, la que continuaria els postulats de l'entitat que, amb el mateix nom havia existit a Sant Feliu abans del 1936.

Recordo ara, l'exclamació d'un personatge forà quan contemplava amb reflexiva admiració l'espectacle insòlit i multitudinari d'un aplec de sardanes. El poble ballava al so de «La Santa Espina» interpretada per quatre o cinc cobles. Aquelles notes vibrants i la multitud donat-se les mans li varen fer exclamar emocionat: «Això no morirà mai».

LL. B. V.

LES TREVES

RECEDONS

FAM

LA MORTALITÀ

LA MORTALITÀ



TELEVISIÓ CATALANA

Passeig de Gràcia 21, 1^{er} 1^a
Barcelona 7
Tel. 302 14 95 - 317 65 24



LAYETANA, S.A.

COMPANYIA ESPANYOLA D'ASSEGURANCES

- Incendis
- Robo
- Combinada per a Comerços
- Combinada per a la Llar
- Combinada per a Comunitats
- Responsabilitat Civil
- Transports
- Embarcacions
- Vida
- Accidents Individuals
- Automòbils
- Vidres

Delegació a S. FELIU DE GUIXOLS

Ramon Gruartmoner Illa

Heriz, 26 / 28 - Telèfon 32 05 37

Delegació a PLATJA D'ARO

Gruartmoner-Gutiérrez

Edifici Banc de Madrid
Escala A, Entresol Porta 5

Telèfon 81 81 59